ПЛАН ЗА ИНТЕГРИРАНО РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

(2021-2027 г.)

Долна баня, 2021 г.

СЪДЪРЖАНИЕ …… 1

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ....4
ВЪВЕДЕНИЕ....5
ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИРО....5

ЧАСТ I. ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ – НУЖДИ И ПОТЕНЦИАЛ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ....9

1. Обща характеристика на община Долна баня....9
1.1. Местоположение....9
1.2. Климат....10
1.3. Релеф....11
1.4. Воден ресурс....11
1.5 . Почви....12
1.6. Флора....13
1.7. Горски масив....13
1.8. Фауна....14
1.9. Защитени зони....14
2.Състояние на местната икономика....16
2.1. Търговска дейност....16
2.2. Стопанска дейност....18
2.3. Туризъм....24
3. Развитие на социалната сфера и човешки ресурси....27
3.1. Демографска характеристика....27
3.1.1. Брой и гъстота на населението....27
3.1.2. Структура на населението по пол, възраст и местоживеене....28
3.1.3. Съотношение между смъртността и раждаемостта....29
3.2. Пазар на труда....30
3.2.1. Заетост....30
3.2.2. Безработица....31
3.3. Социални услуги....33
3.4. Образование....34
3.5. Култура....36
3.6. Здравеопазване....37
3.7. Вероизповедание....38
3.8. Спорт....41
4. Инфраструктурно развитие, свързаност и достъпност на територията....42
4.1. Пътно - Транспортна инфраструктура....42

4.2. Водоснабдителна мрежа....43
4.3. Канализационна мрежа....44
4.4. Енергийна мрежа....44
4.5. Комуникации и интернет....46
5. Екологично състояние....46
5.1.Зелена система....46
5.2. Управление на отпадъци....47
5.3. Налични замърсявания и антропогенни въздействия върху компонентите на околната среда....48
6. Административен капацитет....48
6.1. Административна структура и функциониране на общинска администрация....48
6.2. Реализирани проекти на общинска администрация....50
7. SWOT- анализ....51

ЧАСТ II. ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНАТА ЗА ПЕРИОДА 2021 – 2027 г.....57
1. Визия и подход за определяне на цели и приоритети....57
2. Съгласуваност с Европейски и Национални стратегически документи....58
3. Стратегически цели....60

ЧАСТ III. КОМУНИКАЦИОННА СТРАТЕГИЯ И ПРИНЦИПИ ЗА ПАРТНЬОРСТВО, ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛОНЕНИЕТО НА ПИРО....67
1. Същност на комуникационната стратегия....67
2. Необходими действия за осигуряване на информация и публичност....68
3. Принципи на комуникационната стратегия....69
4. Цели на комуникационната стратегия....70
4.1. Главна цел....70
4.2. Специфични цели....70
5. Нива на комуникация....71
6. Заинтересовани страни....72
6.1. Основни групи заинтересовани страни, имащи отношение по разработването на ПИРО....72
7. Начин на работа със заинтересованите страни....74
8. Дейности за постигане на целите....74

ЧАСТ IV. ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ НА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ.....76

ЧАСТ V. ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ.....78

ЧАСТ VI. МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ ПРИРОДНИ БЕДСТВИЯ.....79

ЧАСТ VII. НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО.....80

ЗАКЛЮЧЕНИЕ.....82

ПРИЛОЖЕНИЯ

СПИСЪК НА ИЗПОЛЗВАНИ СЪКРАЩЕНИЯ

ПИРО	План за интегрирано развитие на община
НСРР	Национална стратегия за регионално развитие
ЗРР	Закон за регионално развитие
ИТСР	Интегрирана териториална стратегия за развитие
НКПР	Национална концепция за пространствено развитие
ЗГР	Закон за гражданска регистрация
ОПР	Общински план за развитие ЗРР
ППЗРР	Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие
НПРБ	Национална програма за развитие на България
ИНСЮР	Интегрирана Национална стратегия на югозападен регион
ЕС	Европейски съюз
ИПГВР	Интегриран план за градско възстановяване и развитие
ЗМСМА	Закон за местното самоуправление и местната администрация
ЗУТ	Закон за устройство на територията
ОУП	Общ устройствен план
ПУП	Подробен устройствен план
ЗУО	Закон за управление на отпадъците
МРРБ	Министерство на регоиналното развитие и благоустройство
МТБ	Материално техническа база
ЦАО	Център за административно обслужване
РГ	Работна група

ВЪВЕДЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община Долна баня 2021-2027 година /ПИРО/ е средносрочен стратегически документ и основен инструмент за управлението на общината през следващите седем години. Обхватът на ПИРО включва цялта територия на общината - град Долна баня като общински център и село Свети Спас.

ПИРО като част от системата от стратегически документи интегрира регионалното и пространствено развитие и служи за определяне на актуалните проблеми, нуждите и потенциалите за развитие на общините и териториите им, които се отчитат при разработването на инвестиционни програми и финансови инструменти, включително съфинансирани от фондовете на Европейския съюз. Планът за интегрирано развитие на общината е разработен в съответствие с Методическите указания за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на община за периода 2021-2027 г., с целите на кохезионната политика на ЕС за периода 2021-2027 г., съобразен е със специфичните условия, ред и изисквания за прилагане на нормативните докумунти, свързани с местното самоуправление, териториалното устройство, опазването на околната среда, кадастър и общ устройствен план на община Долна баня.

ПИРО осигурява пространствена, времева и фактическа координация и интеграция на различни политики и планови ресурси за остигане на дефинираните цели за трайно подобряване на икономическото, социалното и екологичното състояние на общинската територия.

ЗАКОНОДАТЕЛНА РАМКА ЗА РАЗРАБОТВАНЕ НА ПИРО

Съгласно Закона за регионално развитие (ЗРР) плановете за интегрирано развитие на община са част от системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие. Те са в йерархична съподчиненост на документите от по-горните нива – интегрирани териториални стратегии за развитие на регионите за планиране от ниво 2.

Стратегическата рамка на ПИРО е фокусирана върху действащите към момента национални и регионални стратегически документи, които акумулират европейските политики.

ПИРО е в пряка връзка с Национална стратегия за регионално развитие на Република България 2012-2022 г., Интегрирана териториална

стратегия за развите на Югозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021-2027 г. и Национална концепция за пространствено развитие 2013-2025г.

Национална програма за развитие „България 2030”:

Програмата е рамков стратегически документ от най-висок порядък в йерархията на националните програмни документи, определя визията и общите цели на политиките за развитие във всички сектори на държавното управление, включително техните териториални измерения. Документът определя три стратегически цели – ускорено икономическо развитие, демографски подем и намаляване на неравенствата, за чието изпълнение правителствените намерения са групирани в пет области (оси) на развитие и са определени 13 национални приоритета. Програмата включва детайлизирани стратегии по приоритетите, индикативна финансова рамка, предварителна оценка на въздействието върху основни макроикономически индикатори от изпълнението на заложените интервенции, както и механизъм за наблюдение и контрол на изпълнението на стратегическия документ.

Национална стратегия за регионално развитие на България за периода 2012-2022 г. (НСРР)

Стратегията е основният документ, който определя стратегическата рамка на държавната политика за постигане на балансирано и устойчиво развитие на районите на страната и за преодоляване на вътрешнорегионалните и междурегионалните различия/неравенства в контекста на общоевропейската политика за сближаване и постигане на интелигентен, устойчив и приобщаващ растеж.
НСРР определя дългосрочните цели и приоритети на политиката за регионално развитие, която има интегрален характер, дава възможност за координация на секторните политики на територията и съдейства за тяхното синхронизиране.

Национална концепция за пространствено развитие за периода 2013-2025г. (НКПР)

Националната концепция за пространствено развитие за периода 2013 - 2025 г. е средносрочен стратегически документ, който дава

насоките за устройство, управление и опазване на националната територия и акватория и създава предпоставки за пространствено ориентиране и координиране на секторните политики.

Интегрирана териториална стратегия за развитие на Югозападен регион за планиране от ниво 2 за периода 2021 г. – 2027г. (проект)

Интегрираната териториална стратегия за развитие на Северозападен регион от ниво 2 е стратегически планов документ, определящ общата политическа, пространствена, икономическа и тематична рамка за интегрирано пространствено развитие на региона през новия програмен период 2021-2027. Тя е разработена в съответствие с Националната концепция за регионално и пространствено развитие за периода 2013-2025 г. (Актуализация 2019 г.), като отчита местния териториален потенциал и принципите за балансирано устойчиво развитие и отразяват съвременните тенденции в регионалната политика на Европейския съюз и на страната. Документът ще се използва за определяне на приоритетите и зоните за интервенции и за прилагане на интегрирани териториални инвестиции през новия програмен период 2021-2027 г. Определени са основните приоритети на ИТСР на северозападен регион:

Приоритет 1. Ускоряване на растежа на регионалната икономика;

Приоритет 2. Запазване и развитие на човешкия капитал;

Приоритет 3. Териториална свързаност, устойчиво развитие и намаляване на неравенствата.

Към разработване на ПИРО отношение имат и други действащите документи: стратегии, планове и програми, на национално, регионално, областно и общинско ниво. Влияние върху изпълнението ще окажат и разработваните нови оперативни програми и нормативни документи по секторни политики.

Закон за регионалното развитие (ЗГР)

Изготвянето на плановете за интегрирано развитие на общини е регламентирано в Закона за регионалното развитие с неговата редакция от м. март 2020 година (изм. и доп. ДВ. бр.21 от 13 март 2020г.), както и

правилника за неговото прилагане. В новия програмен период 2021-2027г. ПИРО обединяват в рамките на един стратегически документ елементите на общинските планове за развитие (ОПР), които се разработваха за всички общини и интегрираните планове за градско възстановяване и развитие (ИПГВР) – разработвани за градските общини, в периода 2014-2020г. Съгласно ЗРР плановете за интегрирано развитие на община са част от системата от документи за стратегическо планиране на регионалното и пространственото развитие. Изготвят се с хоризонт от 7 години и очертават средносрочните цели и приоритети за устойчиво развитие на общината в съответствие с интегрираната териториална стратегия за развитие на региона за планиране от ниво 2 и общия устройствен план на общината (чл.13. ЗРР). Към момента на изготвяне на ПИРО, Община Долна баня има действащ Общ устройствен план.

ПИРО се приема от общинския съвет по предложение на кмета на общината, според чл.13 от ЗРР.

Закон за туризма

Изменението на Закона за туризма (ДВ, бр.17 от 25 февруари 2020г.), регламентира в програмата за реализация на плановете за интегрирано развитие на общините да се включва самостоятелен раздел, който съдържа общинска програма за развитие на туризма. Тя следва да е в съответствие с приоритетите на областната стратегия за развитие на туризма и Националната стратегия за устойчиво развитие на туризма и стратегиите за развитие на отделните видове туризъм.

Други закони, имащи отношение към разработването и реализацията на ПИРО

При изготвянето на ПИРО са взети предвид и редица закони, които имат пряко влияние върху управлението на територията, вкл. нейното финансиране. По-важните от тях са: Закон за административно-териториалното устройство на Република България; Закон за местното самоуправление и местната администрация; Закон за администрацията; Закон за общинската собственост; Закон за общинския дълг; Закон за общинските бюджети; Закон за публичните финанси; Закон за местните данъци и такси, както и секторно законодателство и подзаконови

нормативни актове, от които произтичат конкретни права и задължения на общинска администрация.

Закон за регионалното развитие (ЗРР) и **Правилник за прилагане на закона за регионално развитие** (ППЗРР)

Необходимостта от разработване на План за интегрирано развитие на община Долна баня 2021-2027 г., произтича от Закона за регионално развитие (ЗРР) и от Правилника за прилагане на Закона за регионално развитие (ППЗРР).

ЧАСТ I.
ТЕРИТОРИАЛЕН ОБХВАТ И АНАЛИЗ НА ИКОНОМИЧЕСКОТО, СОЦИАЛНОТО И ЕКОЛОГИЧНОТО СЪСТОЯНИЕ - НУЖДИ И ПОТЕНЦИАЛ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

1. ОБЩА ХАРАКТЕРИСТИКА НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

1.1. Местоположение

Община Долна баня се намира в Югозападна България и е една от общините формиращи Софийска област. Общината е разположена върху площ от 68,000 km2, и е 21-вата по големина сред 22-те общини на областта, което съставлява 0,94% от територията на областта. Състои се от административния център - град Долна баня и село Свети Спас. През 2015 г. при изпълнение на условията по Закона за административно-териториално устройство е създадео село Свети Спас, което се намира на 3 км. от общинския център. Общината е разположена в Долнобанската котловина, край десния бряг на река Марица. На юг са северните склонове на Рила, а на север граничи с подножието на Черни рид, дял от Средна гора. Община Долна баня отстои на 70 км. от гр. София и на 100 км. от гр. Пловдив, което осигурява бърз и удобен транспорт. През Долна баня минава пътят Пловдив-Дупница – Кулата /през Боровец-19 км./. Разположена е на 9 км. западно от гр. Костенец и на 25 км. източно от гр. Самоков.

Съгласно Закона за регионално развитие, община Долна баня принадлежи към Югозападен район на планиране.

1.2. Климат

В климатично отношение територията на община Долна баня се разделя на 4 височинни пояса: низинен, преходен, средно планински и алпийски над 2000 м. Най-голям интерес представлява преходният пояс с надморска височина от 800 до 1200 м. Той е защитен от замърсяване, температурно прегряване и силно охлаждане. Този пояс има раздвижен релеф и добра залесеност със смесени гори, които благоприятстват изграждането на съоръжения за открити слънчево-въздушни процедури, за трениране и закаляване на организма.

Климатът в община Долна баня е умереноконтинентален. Температурният режим в котловината се характеризира със следните характеристики:

- средно януарската температура - 3 °C;
- средно юлска температура - 19 °C;
- средно годишна температура- 9.1 °C.

Котловинният характер на Долнобанското поле е условие за инверсионно охлаждане, на което се дължи и факта, че екстремните температури в общината са установени в ниските, а не по високите части. Териториите с умереноконтинентален климат в общината са благоприятни за развитие на селкото стопанство.

Преобладаващите ветрове през цялата година са северозападни. Най-силните ветрове духат през зимата /януари и февруари/ и в началото на пролетта. Разнообразните релефни форми обуславят промени в посоката на вятъра. Средногодишната валежна сума е около 600мм./кв.см, като най-голямо е процентно разпределение през лятото. Долнобанската котловина има относително по-малка валежна сума в сравнение с южните части на общината, което се дължи на дъждовната сянка, която хвърлят околните планини.

Планинската климатична област обхваща земите над 1000 м. надморска височина, които в община Долна баня заемат най-южната част от

територията и. За нея са характерни ниски температури, обилни валежи и малки температурни амплитуди, устойчива снежна покривка през зимния сезон, висока влажност и силни ветрове.Териториите с планински климат в общината са подходящи за дърводобив, развитие на животновъдство, отглеждане на картофи и др.

1.3. Релеф

В различните части от територията на община Долна баня се наблюдават различни типове релеф: котловинен, планински и алпийски, а надморската височина варира между 479,26 м. и 2230,58 м.

Долнобанската котловина има разломен характер с обширно заравнено дъно, покрито със седиментни скали.

Планински релеф имат южните части на общината, отличаващи се с верижно и стръмно спускащи се склонове. Нископланинският релеф се характеризира със закономерно повтарящи се долини, долове и хребети. Високите планински части в непосредствена близост и наличието на термални минерални извори в Долна баня са важна предпоставка за развитието на международния туризъм и особено на рекреативния и на лечебния болнеологичен туризъм.

За най-южните части на общината, за териториите с надморска височина над 2200 м, е характерен алпийски релеф . Той се характеризира с по-ясно изразени вододелни линии, напречни ребра, много стръмни скалисти голи планински зъбери и хребети. В тази част от територията на общината се намира и най-високата кота – 2230,58 м.

1.4. Воден ресурс

Водния ресурс на общината се оформя от преминаващите през територията й реки Марица, Долнобанска Бистрица, Очушница, Гуцалска. Но най-голямото богатство на Долна баня са множеството минерални извори, които се разкриват и до момента. Всички те притежават уникални свойства и включват почти целия спектър от полезни качества. Общата характеристика на водата е: слабоминерализирана, алкална, радиоактивна.

Геотермалният извор е с дебит 17 л/сек. като има неразкрит потенциал. Началната температура е 62 - 65 градуса по Целзий. Водите са подходящи за лечение и профилактика на заболявания на опорно-двигателния апарат и посттравматични състояния, дихателната и нервната системи, гинекологични и кожни заболявания, вторични анемии, проблеми с обмяната на веществата, както и за питейно приложение, но само за профилактика на кариес, поради високото съдържание на флуор. Друг минерален извор е този, който се намира в местността “Бялата вода”, разположен на 2,5 км югозападно от града, с дебит 1 л/сек. и температура 26 градуса по Целзий. Водата се характеризира като хипотермална, слабоминерализирана, сулфатнонатриева, без санитарно-микробиологични признаци на замърсявания. Има устойчив физико-химичен състав и се използва за питейно балнеолечение и балнеопрофилактика, както и за трапезни цели. През 2015 г. бе изграден завод за бутилиране на минерална вода, извираща от 515 м. дълбочина от местността „Бялата вода“. Водата е ниско минерализирана и в състава си съдържа сребърни йони.

Основната водна артерия, протичаща през територията на общината, е р. Марица. Категоризирана е като II категория водоприемник. Състоянието на водните екосистеми в реката е оценено като добро, с достатъчно самопречистващ капацитет, но тъй като в реката се изливат практически всички отпадни води, то опазването на чистотата на водите на р. Марица е една от най-важните задачи, стояща за изпълнение пред Общината. През територията на града преминават и реките Долнобанска Бистрица, Очушница и Гуцалска. Остро стои въпросът с образуваните нерегламентирани сметища, резултат от неконтролируемото изхвърляне на битови отпадъци и оборска тор по поречията на реките и изграждането на Пречиствателна станция за питейни води.

1.5. Почви

Почвите са разнообразни – слабо изложени канелени горски, алувиално-ливадни и делувиални-ливадни, характеризиращи се с високо плодородие, като са подходящи за отглеждането на зеленчуци, лозя и зърнени култури. Северните склонове на Рила са заети от кафяви горски, а по реките Марица, Очушница и Гуцалска са разпространени алувиално

ливадните почви. Потенциални източници на замърсяване на почвите с тежки метали и в частност с оловни аерозоли, могат да бъдат моторните превозни средства. Може да се очаква, че замърсени с олово са почвите на разстояние 15-20м от пътната настилка. Независимо, че няма конкретни изследвания на почвите в района, въз основа на горепосочените обстоятелства може да направим изводът, че почвите в община Долна баня не са замърсени с тежки метали и нефтопродукти. Екологично – чистото състояние на почвите в района е застрашено от вредните газове, отделяни при изгарянето на твърди и течни горива за битови нужди, които попадат в почвата под формата на киселинни дъждове, както и от комунално – битовата дейност – регламентираното и нерегламентирано изхвърляне на отпадъци, които при неправилно съхранение замърсяват както почвите, така и подпочвените води. Въпреки всичко неправомерното изсичане на горите може да доведе до изтощаване на почвите, ерозия и засоляване, а използването на големи количества нитратни торове при производството на земеделска продукция се явява заплаха за повишено съдържание на нитрати в почвата.

1.6. Флора

Флората в общината е представена предимно от земеделски култури, като се отличава със сравнително равномерно разпределение на земеделска земя и горски фонд.Общият размер на земеделската площ в общината е околко 29 508 дка.

Характерна за територията на общината е богатата горска растителност, която е около 50% от територията на общината при среден дял за страната 37%. Горската растителност е представена от бор, ела, бук, дъб, топола, бреза и липа. Основен проблем е силното намаляване на гората, дължащо се на масовото незаконно изсичане.

1.7. Горски масив

Горски масиви - община Долна баня е сред общините с преобладаваща горска растителност с площ над 50% от общата площ. Най-широко разпространени представители са дъб, бук, ела, бор, смърч, липа,

акация, както и ерна елша, която е защитен вид. Към края на 2020 г. общата площ на горските масиви е 30 289 дка, от която 10 308 дка. е собственост на физически лица, 19 917 е на общината и 64 на други организации /предимно юридически лица/. Общинските горски територии се управляват и стопанисват от община Долна баня, служба „Общинско горско стопанство" гр. Долна баня, което се грижи за опазването на горите и на биологичното разнообразие в горските територии и се грижи за задоволяване на нуждите на местното население, както от дърва за огрев, така и за дървен материал.

1.8. Фауна

Фауната се характеризира с представители на род Бозайници, от които белка, невестулка, лисица, вълк, мечка, дива свиня, сърна, сръндак, пор и язовец, а рода на земноводни е представен от дъждовника, змията и тритона. Районът разполага и с богато видово разнообразие на птици – глухар, лещарка, сокол, орел, лястовица, врабче, гугудка, врана, сойка, гълъб, особена гордост е наличието на големия брой щъркели. Понякога жителите и гостите на града имат възможността да се порадват на срещите си с катеричките, които са редовни обитатели не само на горите, но и на дръвчетата, намиращи се в града. Множеството рибари имат възможността да уловят бяла пъстърва, мряна, шаран, каракуда, червеноперка и раци. Най-голямата природна атракция на Долна баня са белите щъркели, които са символ и на добра поличба. През 1999 година Долна баня печели първо място в проведения Национален конкурс за най-много щъркелови гнезда с 21 гнездящи двойки бели щъркели

1.9. Защитени зони

Част от южната територия на общината попада в природен резерват „Ибър", един от четирите резервата от Национален парк „Рила" ", той е първа категория защитена територия по IUCN, включен в „Списъка на ООН на националните паркове и еквивалентните на тях резервати". Разположен е на височина между 1100 и 2400 м., поради което растителният и животинският свят в него са много разнообразни и богати. На територията му се намират защитени растителни и животински видове, както и защитени зони от Натура 2000 по директивата за птиците и

директива по местообитанията – Рила буфер. Резерватът се пресича от реките Долнобанска Бистрица, Чавча и Крайна и техните притоци.

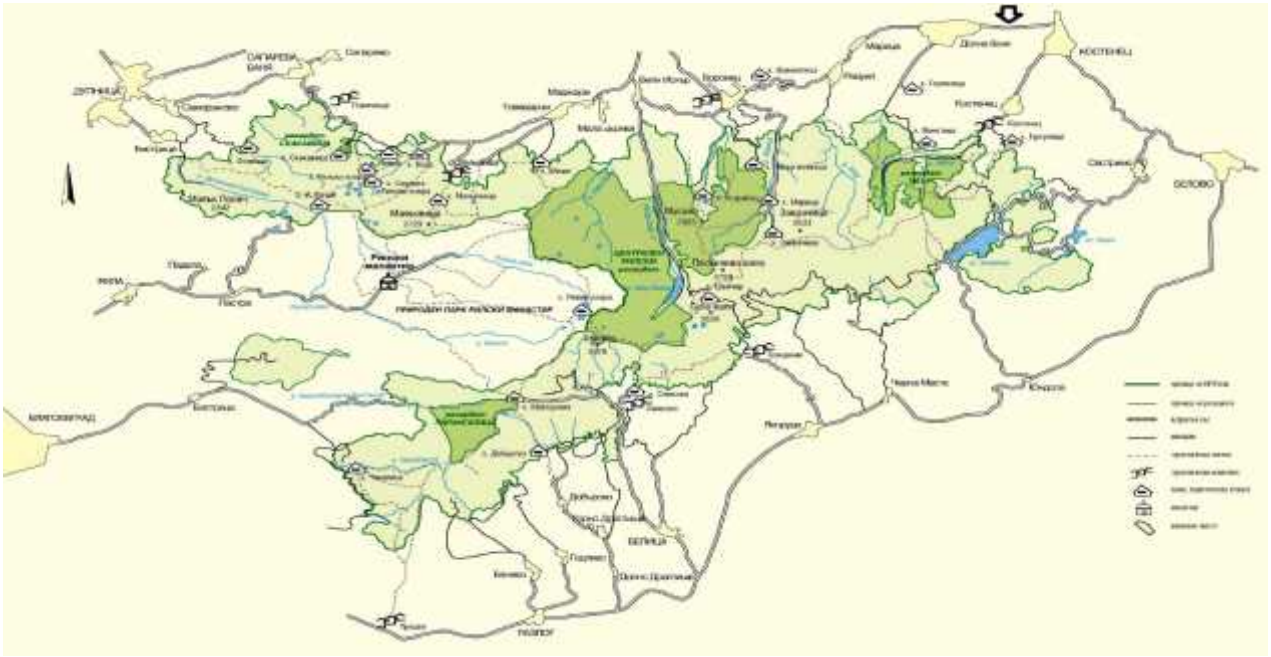

Национален парк „Рила“

На територията на общината са разположени следните защитени местности, обявени със Закона за защитените територии:

Голямото градище, с площ 2,0 хектара - Територията и се намира в северната част на общината, северозападно от град Долна баня. Преобладващото предназанчение е за гора. До нея може да се достигне по горски път. Територията е с характерен природен ландшафт.

Малкото градище, с площ от 2,0 хектара - Територията се намира западно от защитена местност „Голямо градище“. Преобладващото предназанчение е за гора.

„Свети Спас“, с площ 3,0 хектара с едновременно предназначение за обработваеми земи-ниви. Територията е с богат природен ландшафт. Намира се източно от път IV-82003, на 500 м. с. Свети Спас.

Целта на тяхното обявяване е опазване на територия с характерен ландшафт, който е резултат на хармонично съжителство на човека и природата.

Според режима на дейност в тях:

- Се забранява се извеждането на сечи освен санитарни и ландшафтни с оглед подобряване санитарното и ландшафтното състояние на обекта. Стопанисването да се извършва съгласно устройствения проект с максимално запазване на природната обстановка;
- Се забранява се пашата на добитък през всяко време;
- Се забранява се откриването на кариери, къртенето на камъни, ваденето на пясък и други инертни материали, изхвърлянето на сгурия и промишлени отпадъци, както и всякакви действия, чрез които се нарушава или загрозява природната обстановка в тях.

2. СЪСТОЯНИЕ НА МЕСТНА ИКОНОМИКА

2.1. Търговска дейност

Община Долна баня е сред общините със сравнително слабо развита икономика. По икономическите показатели общината е на едно от най-ниските места в страната.

Търговска дейност:

- **Магазини за хранителни стоки** - ЕТ “Стани П – Биляна Спасова-Рименова”; "Ташевгруп" ЕООД; , ЕТ "Ънкъл и фиш - Христо Петров - Мария Петрова"; "Дези 2020" ЕООД; ЕТ "Джамбо - Кирил Джамбазов"; ЕТ “Илиана – Йорданка Дамянова”; ЕТ “Шанс - Румяна Стефанова”; ЕТ “Георги Велчов”; ЕТ “Автоколор – Нина Ишлямска”; ЕТ "Венцислав 52 - Венцислав Груев"; ЕТ "Николай Лимбизийски"; ЕТ "Дани 2001 - Павлинка Ковачева"; ЕТ "Вълкови - Светла Трайкова16"; "ВВВ 9800" ООД; "КРИС0717" ЕООД; "Тачеви 2011" ЕООД;
- Магазин за фураж и храна за животни- ЕТ "Фафи - Георги Христов";
- Магазин за промишлени стоки- ЕТ "Каломна - Ивайло Велчев";
- Магазин за промишлени стоки- ЕТ "Любина ДБ - Любка Стринска"; "Биги-52-Караджинови и С-ие" СД; ЕТ "Ънкъл и фиш - Христо Петров - Мария Петрова";
- Магазин за детски играчки и трикотаж - ЕТ "Венцислав 52 - Венцислав Гуев";

- Магазин за козметика - ЕТ "Иванина - Ирена Драганова";
- Магазин за специализирана телефонна техника - ЕТ “Велислава - Славейко Вологарски”;
- Фризьорски салони и салони за красота - ЕТ “Нина Петкова”; ЕТ “Антоанета Филипова”; ЕТ “Ивайло Драганов”; ЕТ "Любина ДБ - Любка Стринска"; "Нанси Хеар" ЕООД;
- Магазин за цветя и сувенири - "Алма Ам" ЕООД
- Магазин за строителни и железарски материали - "Строймаркет ДБ" ООД
- Книжарница - ЕТ "Каломна - Ивайло Велчев"
- Работилница за автогуми и реглаж - "Ташевгруп" ЕООД
- Автомивка - ЕТ "Димгер - Димитър Спасов"
- Работилница за автонекеджийски услуги - "Станкови 96" ЕООД
- Работилница за тестени закуски и с реализация на място - ЕТ "АГРД - Румен Йонков"
- Баничарница - ЕТ "Бока - 2020 - Борис Серафимов"

Хотелиерска и ресторантьорска дейност:

- Хотели - Хотел "Долна баня", Хотел "Никол", Семеен хотел "Цветелина Палас"
- Къщи и стаи за гости- Къща за гости "Далия", Къща за гости "Европа", Стаи за гости "Европа", Къщи за гости "Кедър ", Къща за гости "Веселата къща", Къща за гости "Ибър", Къщи за гости „Калина “, Къща за гости „Ела“;
- Почивна станция към МВР – База за отдих „Секвоя“
- Освен ресторанти и места за хранене към хотелите и къщите за гости, в общината има и самостоятелни заведения за хранене и развлечения - Кафе-клуб "777", Кафе-аперитив "Алмана", Кафе-аперитив "Секвоя", Кафе-аперитив "Ники", Кафене "Ариана", Бистро "Даян", Бистро "Щраусово забавление", Кафе-сладкарница "Хот ен айси", Бързо хранене "Сис", Павилион "Аси", Павилион "Феникс"; ресторант „Вретеното“, Снек-бар „Круиз“, Кафене „Боболина“, Кафене „Юлия“, Снек-бар „Алекс“

На територията на общината дейност развиват и следните по-големи пердприятия:

- Винпром-Долна баня ЕООД / ЕТ “Ивена Комерс”– основната дейност на винзавода е производство и продажба на вина, подсладени и спиртни напитки напитки, изкупуване на селскостопанска продукция, външна и вътрешна търговска дейност;
- Фирми „ЕЛБАТ“, „БУЛМЕТ“ И „БУЛМЕТ ТРАНС“- Основната дейност на „ЕЛБЕТ“ е преработване и рециклиране на различни видове оловосъдържащи отпадъци и негодни за употреба оловни акумулаторни батерии до получаване на олово, оловни сплави и натриев сулфат. „БУЛМЕТ“е фирма за строителна дейност с бетонов възел, както и „ЕЛБАТ ЛОГИСТИК“, която се занимава с превози в страната и чужбина. Фирмите наемат голяма част от трудоспособното население от община Долна баня. Те са и най-големите фирми в общината, наемащи местни хора и подпомагаща местната икономика;
- Завод за добив и бутилиране на минерална вода – „Бялата вода“ – изграден през 2015 г.
-

2.2. Стопанска дейност

Общата площ на община Долна баня е 66 854 дка, като от тях земеделските земи са 23 300 дка. По начина на трайно ползване земеделските земи биват: ниви – 6331 дка, ливади – 1929 дка, пасища – 9997 дка, друг вид земеделски земи (угар, пясъци, канали, овгар) – 5043 дка. Селскостопанското производство се осъществява от земеделски производители - арендатори, наематели, кооперации и ползватели на земеделска земя, като преобладаващи са частните земеделски производители.

Земеделие:

Земеделските земи на територията на община Долна баня включват следните почвени типове: слабо излужени канелени горски почви, алувиално-ливадни и делувиално-ливадни почви. Слабоизлужените канелени горски почви се отличават с високо плодородие. Северните склонове на Рила са заети от кафяви горски почви. Алувиално-ливадните почви са разпространени около реките Марица, Очушница и Гуцалска. Земеделските земи в района са предимно разпокъсани и маломерни, с наклони и част от тях са в различна степен ерозирали. В структурата на

обработваемата земя най-голям е делът на зърнените култури, които заемат около 45% от обработваемата земя в общината. Традиционна култура в частните стопанства са многогодишните ягодови и други плодови насаждения (малини). Значителна част от обработваемата земя в Община Долна баня се използва за лични нужди и се засажда с картофи и други зеленчуци.

Маслодайни култури:

В съответствие с климатичните условия на района малка част от населението отглежда маслодайни растения като рози и лавандула. Това са сравнително нови култури, в чието отглеждане все още няма традиции в общината. Ето защо не може да се направи точно статистическо проследяване.

Зеленчукопроизводство:

Зеленчукопроизводството в общината има дългогодишни традиции, като основно се отглеждат картофи и различни други видове зеленчуци – кромид лук, домати, краставици, зеле, домати и други. Значителната част от зеленчукопроизводството се използва за личните нужди на домакинствата, като в последно време част от населението се ориентира към отглеждане на по-големи количества картофи с цел търговия. На територията на общината има изградени и действащи целогодишно оранжерии за производство на оранжерийни домати и краставици.

Производство на плодове:

В община Долна баня за част от местното население производството на плодове е основен поминък, като предимно се отглеждат ягодови и малинови насаждения. През последните години се наблюдава значителен спад в отглеждането на плодови насаждения и обработването на земните масиви като основните причини, които стоят пред производителите са: липса на единен пазар и фиксирана минимална изкупна цена.

Климатичните и почвени условия позволяват и развитието и отглеждането на овощарски насаждения – ябълка, касис, слива и др.

Животновъдство:

Животновъдството също има съществени традиции на територията на община Долна баня. В резултат на реформите в селското стопанство, изразяващи се главно в ликвидиране на едрите форми на стопанисване на земята и на животновъдните комплекси, е налице значителен спад в поголовието на селскостопанските животни. В Община Долна баня се наблюдава тенденция на намаляване броя на животните във всички категории стопанства и рязко съкращаване на пазарната ориентация на подотрасъла. След практически пълната ликвидация на формите на концентрирано фермерско животновъдство, в общината преобладава отглеждането на единични бройки или малки стада от животни в личните стопанства на селските стопани, в много случаи при неподходящи хранителен режим, битови и санитарно-хигиенни условия, оказващи значително влияние върху обема и качеството на добиваната от тях животинска продукция.

- **Говедовъдство:**

В съответствие със спецификата на района, в говедовъдството традиционно се отглеждат породите “Симентал”, “Кафяво”, “Черношарено”. През 2020 г. броят на отглежданите говеда драстично е намалял на 30 бр., в сравнение с 2013 г., когато е бил 130 бр. Животните се отглеждат в лични стопанства за нуждите на отделните домакинства.

- **Овцевъдство:**

Овцевъдството има дългогодишни традиции, като е един от основните приоритети в животновъдството. Въпреки това броят на отглежданите животни е намалял до 700 броя. Като и при говедовъдството, овцевъдството задоволява предимно нуждите на отделните домакинства.

- **Свиневъдство:**

Сходно с тенденцията в страната за спад в броя на отглежданите свине в Долна баня също се наблюдава сериозен спад в броя на отглежданите животни, към 2020 г. те наброяват 150 бр., предимно отглеждани в лични стопанства за задоволяване на ниждите на домакинствата.

Птицевъдство :

Данните относно отгледаните птици в Общината набелязват тенденция за драстично намаляване на техния брой. През 2020 г. в Долна баня са се отглеждали 1500 броя птици, предимно пъдпъдъци, кокошки, пуйки и гълъби.

На територията на общината в местността „Панорамата" дейтост развива Ферма „Щраусово забавление". Фермата е разположена на площ от 10 дка. В нея се отглеждат „ черни африкански щрауси", наречени така, заради оперението на мъжките индивиди. Фермата разполага с ресторатче, в което могат да се консумират щраусови омлети, несравнимия щраусов стек-пържола. Посетителите могат да закупят разнообразни сувенири произведени от щраусови яйца, козметика от щраусова мас и пера.

Пчеларство:

Пчеларството на територията на общината, сходно с тенденцията в страната, претърпя сериозен спад в броя на отглежданите пчелни кошери, докато през 2015 г. пчелните кошери са наброявали 180, то през 2020 г. броят им е намял до 120. Произведеният мед предимно се използва за лично потребление от домакинствата.

Рибарство:

На територията на общината има 3 язовира, 1 водоем, 4 рибарника където се развъждат предимно шаран и червеноперка като водните площи са публично-общинска собственост. Рибарниците се използват предимно от членове на местното Ловно –рибарско дружество, а в почивните дни често се посещават от почиващите в съседните села.

При внедряване на подходящи форми на стопанисване и технологии в селското стопанство на общината, предвид благоприятните природно-климатични условия в района, съществуват условия за производство на екологически чисти продукти предимно ягоди, малини и касис, продукти от животновъдството – овче и краве мляко и производните им, пчелен мед, както и производството на билки и горски плодове.

Горско стопанство

Горския фонд в община Долна баня заема площ от 30 289 дка., което представлява почти половината от общата й територия. Долна баня е сред общините с голям процент на горски фонд, като най – характерните представители са бор, ела, смърч, дъб.

Вида на собствеността върху горите и горските площи относителният им дял в общия Горски фонд на територията на общината е както следва: 19 917 дка - общинска собственост, 10 308 дка - частна собственост, 64 дка - собственост на други юридически лица.

Община Долна баня се намира в Тракийско-горско растителна област, подобласт Рила. Попада в два климатични района на Умерено-континенталната климатична подобласт на Европейско-континенталната климатична област: климатичния планински и нископланински район на Западна Средна България и климатичния район на високите котловинни полета на Преходната планинско-котловинна по морфоложка област на Ихтиманска и Същинска Средна гора. Във вертикално отношение попада в равнинно-хълмистия и хълмисто-предпланинския пояс на дъбовите гори (500-550м). Дървесната и храстовата растителност е представена от съобществата на сухоустойчиви видове: цер; космат дъб; келяв габър; бяла акация; обикновен глог; шипка. Във влажните места покрай поречията на реките се срещат влаголюбиви видове – върба, топола, бряст, елша. Други дървесни видове, които са разпространени в общината са явор, клек, елша, трепетлика, офика, шестил, череша и др. В състава на растителните формации участват и следните храстови, полухрастови и тревни видове: хвойна, шипка, леска, малина, къпина, боровинка, птиче грозде, лазаркиня, папрат, коприва, светлика, чашкодрян и др.

Според функциите които изпълнява територията на Горския фонд на общината се разпределя, както следва: 1) групи гори със стопанско предназначение; 2) защитни гори и територии, от тях: противоерозионни гори и територии и мелиоративни гори и територии; 3) рекреационни гори и територии; 4) защитени природни територии; 5) исторически места с обща площ и 6) други гори и територии със специално предназначение.

Според почвените и релефни условия горските площи са разделени на 6 подпояса:

- Подпояс на хълмисто – предпланински смесени широколистни гори
- Подпояс на нископланински гори от горун, бук и ела; В) подпояс на средно планински гори от бук, ела и смърч;
- Подпояс на високопланински смърчови гори;
- Подпояс на високопланински гори от субалпийски смърч и мура;
- Подпояс на субалпийските формации от единични дървета, клек и храсталаци.

Горите в общината имат голямо значение за местното население изразяващо се главно в снабдяването му с дърва за огрев (основен вид гориво за отопление на населението на територията на общината) и предоставяне на площи за паша. Дърводобивът, лесокултурната дейност, добивът на диворастящи гъби и горски плодове дават възможност за допълнителни доходи на населението. Горите в района на общината предлагат добра база за развитие на Ловното стопанство. Освен описаните функции горите в района имат и голямо противоерозионно и защитно-водохранно значение.

Количеството и качеството на горските масиви може да бъде и една от определящите предпоставки за бъдещото развитие на общината. Всички гори на територията на община Долна баня следва да се стопанисват въз основа на стриктно изпълнение на лесоустройствения проект. В проектираните мероприятия като главна сеч, отгледна сеч, санитарна сеч и сеч за реконструкция следва около 75% относителен дял да имат отгледаните и санитарни сечи

В горските масиви редовно се правят проверки за незаконна сеч, контролират се пътните артерии, на нарушителите се съставят актове и се налагат наказания. С връщането на гори на техните собственици се осигурява допълнителен доход за развиване на базата на собствен ресурс.

Горските територии следва да бъдат оценявани и от гледна точка на потенциала им за развитие на някои алтернативни форми на туризъм, за

съхранението, опазването и развитието на горската флора и фауна, както и на екологичното им въздействие.

Общинско горско стопанство:

Общинско предприятие „Общинско горско стопанство" гр. Долна баня е учредено на 27.12.2007г. с Решение на Общински съвет гр. Долна баня. Предмет на дейност – Общинско горско стопанство е общинско предприятие за изпълнение на общински дейности, свързани с управлението, стопанисването, възпроизводството, ползването и опазването на горите, строителството, както и опазването на биологичното разнообразие на общинския горски фонд. Предприятието е второстепенен разпоредител на общински бюджет, като има собствена бюджетна сметка. Общата площ на горите, собственост на община Долна баня е 19 917 дка. Общинските гори са разположени по северните склонове на Рила и южните склонове на Средна гора. Най-високата точка е на 1 507 м н.в., а най-ниската е на 580 м н.

2.3. Туризъм

Туризмът е важна стопанска дейност със значително влияние върху икономическия растеж и трудовата заетост. Развитието на туризма има пряко отношение към качеството на живот на местното население и гостите на дестинацията като отразява отношението към културно-историческото и природно наследство, към традициите, обичаите и съвременната култура. На ниво дестинация, туризмът играе съществена роля за изграждането и утвърждаването на положителен имиджа на общината. Близостта на общината с големите областни градове София и Пловдив, както и зимния курорт „Боровец", предоставя големи възможности и потенциал за развитие на туризма в разнообразните му форми.

На територията на общината се намира първото частно сертифицирано летище в България, което се приема като една от местните атракции и има благоприятно влияние за настоящото и бъдещо развитие на Долна баня като туристически курорт. Мекият планински климат, чистият въздух и богатата природа са благоприятни фактори за развитието на общината като желана туристическа дестинация. Най-голямото богатство

са Минералните извори. В границите на Долнобанската котловина се намира един от най-мощните и интересни термоводни басейни в Рило-Родопската област и Средногорието. Към 1700 г. Хаджи Радослав от Костенец построява две сгради около минералните извори в горната част на котловината. Едната била изградена върху римски основи и днес е известна като „Римската баня“, другата е запазена като женско отделение на днешната хигиенна баня. През 2014 г. с финансови средства по “Програма за развитие на селските райони” Римската баня е реконструирана, като напълно е запазен архитектурният и облик. И до ден днешен Римската баня е един от символите и забележителностите на община Долна баня.

В града има действащо туристическо дружество - „Ибър”, което е наследник на създадения на 18.04.1902 г. клон „Ибърски турист” към Българското туристическо дружество - гр.София, чийто председател, тогава е професор Александър Балан. Инициативата е на даскал Атанас Цветков, който е и неговият пръв председател. То е първото селско туристическо дружество в България, което и до днес работи активно, като целогодишно организира туристически преходи. Община Долна баня разполага с две хижи - Хижа ”Гергиница” и Хижа “Венетица”, находящи се на територията на с. Свети Спас, които приютяват местни и туристи целогодишно.

Село Свети Спас – бившата Вилна зона Долна баня, предоставя много възможности за туризъм, планинско колоездене, излети, разходки, бране на гъби и билки.

На територията на гр. Долна баня работят два хотела с топли минерални извори и къщи за гости, които всекидневно приемат голям поток от туристи и гости.

Традиционно туризма е приоритетен икономически сектор за община Долна баня. Неговото развитие е свързано със създаване на цялостна концепция за изграждане, предлагане и управление на подходящи туристически продукти, инфраструктура и човешки ресурси в региона. Основен ангажимент на органите на местната власт в лицето на Общински съвет, Кмета и общинската администрация е да създадат условия за успешни инвестиции в сектор туризъм и съпътстващите го дейности.

Амбицията на общинската управа е да работи в насока повишаване на туристическия поток, като използва неизчераемият ресурс от природни дадености. Общината има много, което да предложи на почиващите: чиста и красива природа, топли минерални извори, история и запазени традиции.

Общината може да се похвали с многообразен и привлекателен културен календар, който включва фолклорни чествания, празници и фестивали, които разкриват широк потенциал за обвързване на културните дейности с туристическата индустрия в общината.

Главни предимства в сферата на туризма за община Долна баня :

- Добро геостратегическо местоположение и лесен достъп;
- В близост до международни пътища като например : А1, Е79, Е80;
- Достатъчно на брой места за настаняване и подслон с добри условия, както и заведения за хранене и добра ресурсна обезпеченост със специализирани кадри;
- Богат на минерални извори район с възможност за разнообразни процедури с минерална вода;
- Историческо и културно многообразие, което позволява създаване на разнообразни туристически продукти;
- Недокосната планинска природа, предоставяща възможност за планински туризъм и богато културно и историческо наследство;
- Качествена и здравословна храна от местни производители;
- Традиционно гостоприемно население и позитивна нагласа към туризма;

Най-ясно изразени слабости:

- Общата инфраструктура в региона се нуждае от подобряване и от по-добро поддържане - улици, водоснабдяване и канализация, управление на отпадъците, пътища между населените места и др. Туристическата информационна инфраструктура в населените места и между населените места трябва да бъде развивана;

- Все още биоразнообразието не е достатъчно проучено като възможност за предлагане на атракции за посетителите. Това намалява възможностите за разработване на туристически пакети и предоставяне на информация на туристите;
- Маркетингът и рекламата на дестинацията, не са достатъчно организирани и координирани и не се осъществяват системно, целенасочено и ефективно;
- Непълноценно използване на планинските масиви в района;
- Липса на разбиране на важните дейности в икономиката;
- Няма интерес към важни чуждестранни практики и опит.

3. РАЗВИТИЕ НА СОЦИАЛНА СФЕРА И ЧОВЕШКИ РЕСУРСИ

3.1. Демографска характеристика

Развитието на демографските процеси в общината се определя от следните фактори - раждаемост, смъртност, миграционни процеси и социално-икономическо развитие.

3.1.1. Брой и гъстота на населението

По официалнни данни, броят на населението на община Долна баня към 31.12.2020 г. е :

№	Населено място	Брой население по постоянен адрес	Брой население по настоящ адрес
1.	гр. Долна баня	4771	4781
2.	с. Свети Спас	1	46
	ОБЩО:	**4772**	**4827**

Източник: ГД ГРАО

С общия брой на населението си общината попада в групана на най-малките общини в страната. Средната гъстота на населението на територията и е 71,37 д/кв.км.

Брой на население по постоянен адрес на община Долна баня за период от 5 години (2016-2020), към 31 декември за съответната година:

Населено място	2016 г.	2017 г.	2018 г.	2019 г.	2020 г.
гр. Долна баня	4912	4868	4850	4820	4771
с. Свети Спас	0	1	2	2	1
За Софийска област:	243606	241690	239848	238469	236414

Източник: ГД ГРАО

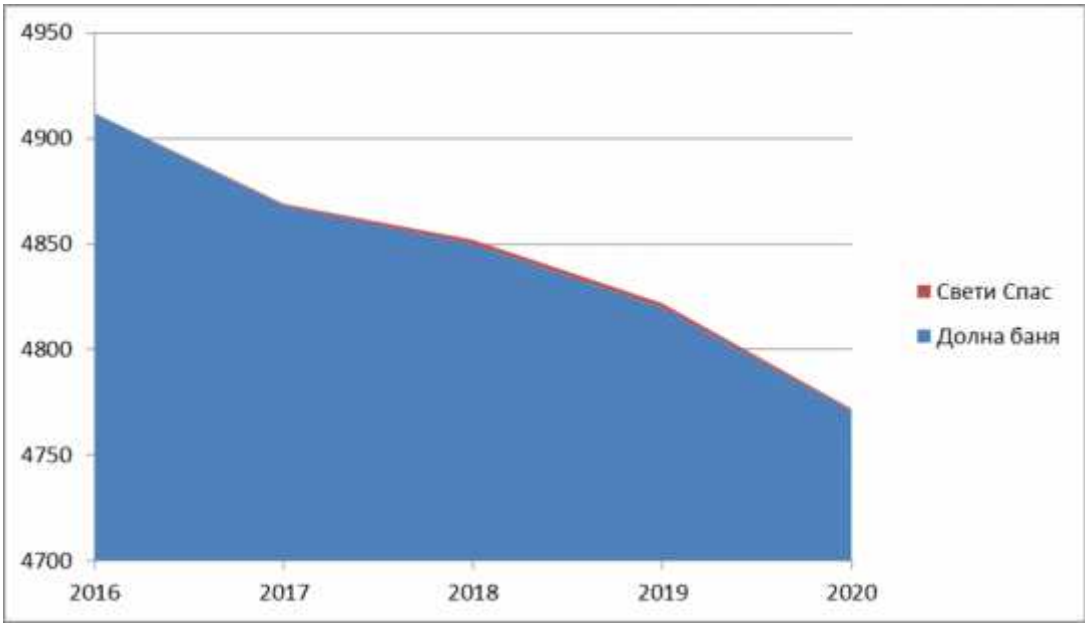

Общата численост на населението в община Долна баня, видно от горната таблица, спазва постоянен отрицателен прираст. Намаляването на населението през 2020 г. спрямо 2016 г. е с 141 души, което представлява 2,87% отрицателен прираст. Негативната тенденция се дължи едновременно, както на отрицателния естествен припаст, така и на отрицателният механичен прираст, дължащ се най-вече на трудова миграция към големите урбанизирани центрове и чужбина.

3.1.2. Структура на населението по пол, възраст и местоживеене

Таблица на населението по настоящ адрес, възраст и пол към 31.12.2020 г.

Настоящ адрес - населено мясо	под 7 г.	7 - 13 г.	14 - 17 г.	18 - 60 г. жени	18 – 63 г. мъже	над 61 жени	над 64 мъже
гр. Долна баня	378	401	213	1341	1498	617	333
с. Свети Спас	0	1	0	12	18	9	6
Общо по възраст:	378	402	213	1353	1516	626	339

Източник: ГД ГРАО

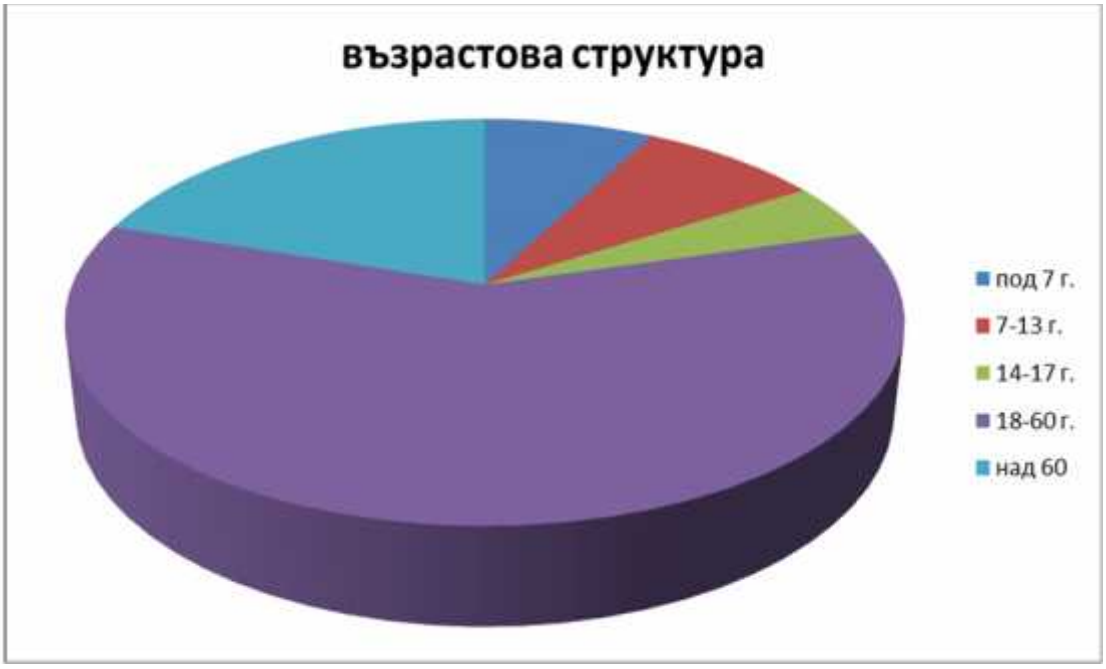

Възрастова структура на населението на община Долна баня към 31.12.2020 г.

По официални данни към края на 2020 г. на територията на общината по настоящ адрес са регистрирани 4827 души, като 96% от от тях населяват общинския център гр. Долна баня. В активна/трудоспособна възраст са 3019 души (62,54%), което говори за голям потенциал на работна сила, а в пенсионна възраст са 965 души.

3.1.3. Съотношение между смъртността и раждаемостта в община Долна баня:

ПЕРИОД	РАЖДАЕМОСТ		ОБЩО	СМЪРТНОСТ		ОБЩО	РЪСТ
	момче	момиче		мъж	жена		
2016 г.	36	30	**66**	50	36	**86**	**- 20**
2017 г.	28	20	**48**	40	33	**73**	**- 25**
2018 г.	33	24	**57**	29	36	**65**	**- 8**
2019 г.	23	35	**58**	37	28	**65**	**- 7**
2020 г.	28	36	**64**	51	34	**85**	**- 21**
ОБЩО:			**293**			**374**	**- 81**

Източник: ГД ГРАО

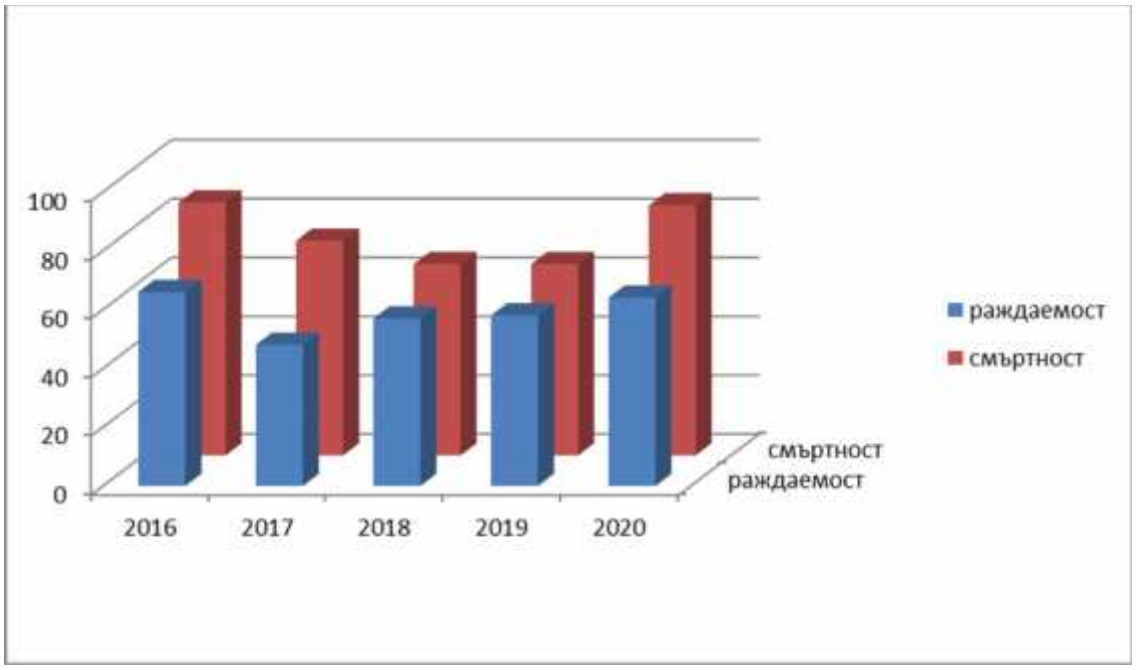

Съотношение раждаемост и смъртност

Общият брой на живородените през разглеждания петгодишен период (2016 – 2020 г.) е 293 деца. В сравнение с него броят на починалите в общината е по – висок - 374 човека. Намаляването на населението на общината в резултат на отрицателния естествен прираст се дължи на запазващите се високи нива на смъртност.

3.2. Пазар на труда

Икономическата активност е важен социално-демографски фактор, който определя параметрите и състоянието на работната сила. Икономически активното население обхваща всички лица във възрастовата група 15-64 навършени години, които са заети или безработни.

Негативните демографски процеси и кризата в следствие на пандемията от COVID-19 оказват пряко влияние върху трудовия пазар на община Долна баня, като ясно е изразена тенденцията за намаляване на броя на хората в трудоспособна възраст.

3.2.1. Заетост

Данните за 2020 г. показват, че общият брой на икономически активните лица в община Долна баня е 3019 души. Прогнозите са за продължаващо намаляване на броя на населението в трудоспособна възраст. Вече остро се усеща необходимостта от кадри в цялата общинска икономика. Сериозен е проблемът с кадрите в сферата на

здравеопазването, образованието и др., като към момента кадровото обезпечаване се осигурява от специалисти, наближаващи пенсионна възраст и такива от съседни населени места.

Най-висок ръст на заетост в община Долна баня през последните 5 години е регистриран през 2020 г. На територията на общината работни места се осигуряват в следните сектори – услуги (социални, образователни, общински услуги), промишленост, хотелиерство и ресторантьорство и селско стопанство. През последните години за осигуряване на заетост са реализирани и множество проекти от Община Долна баня по различни национални и европейски програми. По тях са осигурени работни места предимно на представители на рискови групи – от маргинализирани общности, дългосрочно безработни, лица с ниска квалификация и образование.

Осигуряването на заетост на лица в трудостпособна възраст в голяма част се дължи на силно развитите социални дейности към общината и услугите, които тя предлага за местното население – Общинска строителна фирма „Долна баня строй“, Социална предприятие „Обществена пералня“, пет центъра за настаняване за деца и възрастни, дневни центрове за работа с деца, Общински социален патронаж и др.

От друга страна голям процент от заетите лица от мъжки пол в трудоспособна възраст са наети към големите предприятия в общината „ЕЛБАТ“ и „БУЛМЕТ“, които развиват успешна дейност в сферата на преработка и рециклиране на оловосъдържащи отпадъци, както и строителни дейности с бетонов възел. Не малка част от населението на общината са заети в туристическия бранш(към хотели, басейни и къщи за гости, ресторанти), който се развива все по-успешно и привлича много туристи в последните години. Микро предприятия (под 10 човека) в общината също осигуряват работни места за голяма част от населението.

3.2.2. Безработица

През последните пет години по официални данни от Бюро по труда - гр. Самоков се наблюдава намаляване на броя регистрирани безработни лица, като през 2016 общият брой е 665, а към 2020 са регистрирани 242 безработни лица. В тези данни не попадат лицата, формиращи така наречената „скрита безработица“, което предполага, че общият дял на безработни лица е по-голям от наличната официална информация.

ГОДИНА	ОБЩО РЕГИСТРИРАНИ БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА	БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА ПО ПОЛ	
		МЪЖЕ	ЖЕНИ
2016	665	344	321
2017	339	172	167
2018	348	166	182
2019	357	165	192
2020	242	107	135

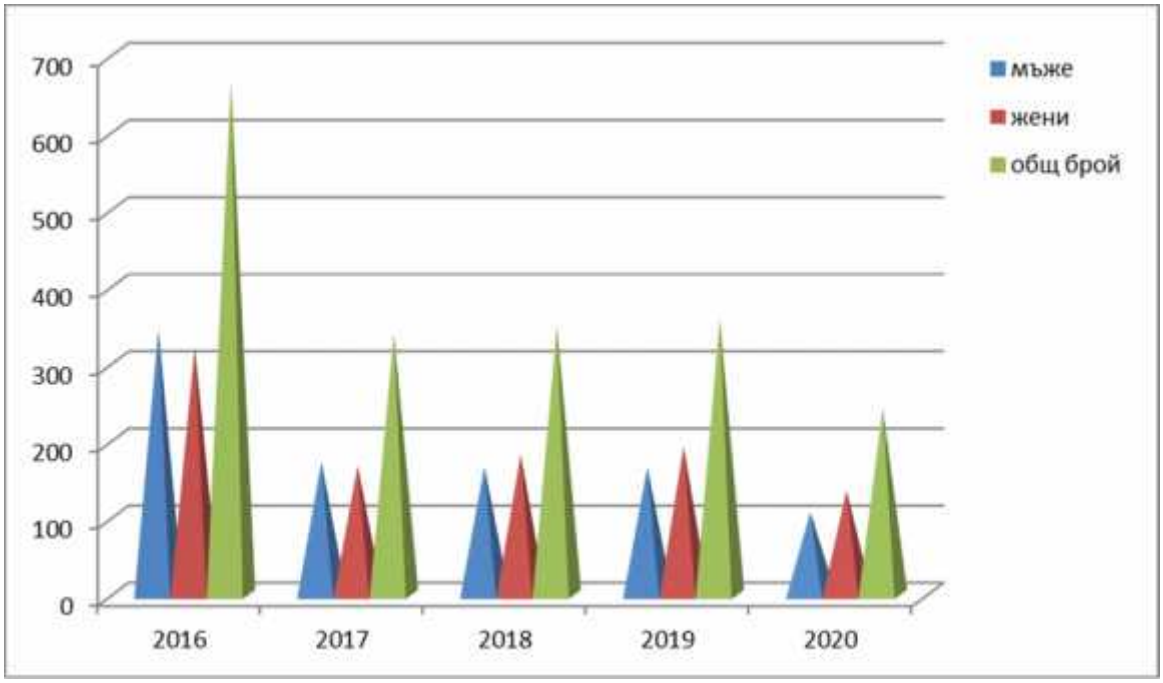

Безработица по години и пол в Община Долна баня

Безработни лица по възраст:

ГОДИНА	БРОЙ БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА ПО ВЪЗРАСТ			ОБЩО
	до 29 години	от 30 до 44 години	над 50 години	
2016	158	353	154	665
2017	80	179	80	339
2018	88	199	61	348
2019	74	206	77	357
2020	38	134	70	242

Безработни лица по степен на завършено образование:

ГОДИНА	БРОЙ БЕЗРАБОТНИ ЛИЦА СПОРЕД СТЕПЕН НА ЗАВЪРШЕНО ОБРАЗОВАНИЕ				ОБЩО
	НАЧАЛНО	ОСНОВНО	СРЕДНО	ВИСШЕ	
2016	284	128	245	8	665
2017	132	47	150	10	339
2018	151	62	128	7	348
2019	147	56	146	8	357
2020	91	52	89	10	242

Най-висок дял на безработни лица се наблюдава при такива на възраст между 30-44 години и лица с ниско образование и квалификация.

3.3. Социални услуги

Община Долна баня активно и последователно показва своята ангажираност в действията си по отношение на нуждите на населението си. Общината има силно развита политика в сферата на социалните услуги, пряко свързана с нуждите на населението – болни, възрастни, уязвими групи и деца. Предлагани услуги на територията на Общината са:

- Център за настаняване от семеен тип за деца без увреждания „Констанца Ляпчева“
- Преходно жилище;
- Два Центъра за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с психични разтройства „Успение на Пресвета Богородица“ 1 и 2;
- Център за социална рехабилитация и интеграция;
- Център за настаняване от семеен тип за възрастни хора;
- Център за настаняване от семеен тип за пълнолетни лица с деменция;
- Домашен социален патронаж;

- Топъл обяд по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане, фонд за европейско подпомагане на най-нуждаещите се лица;
- Център за обществена подкрепа;
- Център за работа с деца на улицата
- Осигуряване на заетост чрез Национални и Европейски програми;
- Предоставяне на лична помощ – Асистентска подкрепа;
- "Патронажна грижа + в община Долна баня" по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.

3.4. Образование

На територията на община Долна баня има едно средно училище, една професионална гимназия, както и една детска градина, които поемат деца от общината, както и от други населени места.

През учебната 2020-2021 година в Средно училище „Неофит Рилски“ се обучават 403 ученика, в паралелки до дванадесети клас. В сравнение с предходни години се наблюдава продължаваща тенденция към спад на завършващите ученици. Факторите за тази негативна тенденция са :

- желанието на учениците да изучават нови специалности;
- наблюдаващата тенденция към увеличаване на миграция към по-големи градове;
- намаляване на раждаемостта.

В Професионална гимназия „Христо Ботев“ в последната учебна 2020-2021 година се обучават 100 ученика, в паралелки от осми до дванадесети клас с професии ”Техник-лесовъд”, “Оператор в дървообработването”, “Оператор в производството на облекло“. Отново се запазва тенденцията за намаляване на броя на ученици, поради изброените по горе причини. За привличане на нови ученици в Професионална гимназия „Христо Ботев“ през 2019 година бяха разкрити две нови паралелки – професия „Сервитьор-барман“ и професия „Готвач“, чиито кадри да подпомогнат един от основните поминъци в общината - туризма.

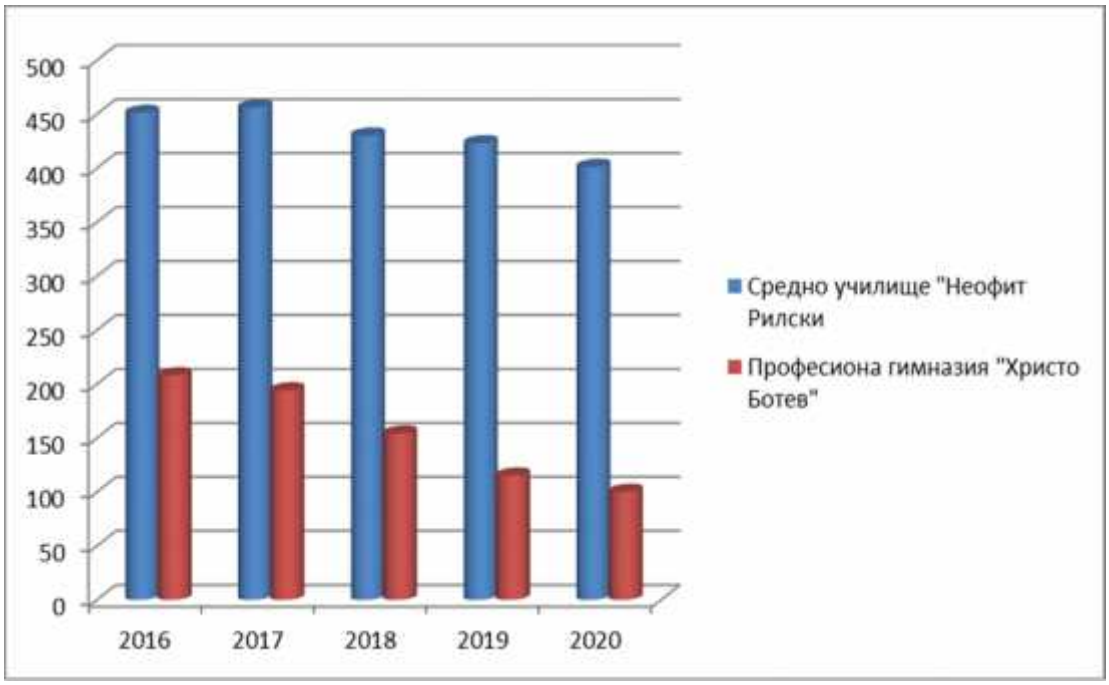

ДГ ”Юрий Гагарин“ е единственото детско заведение в общината, което на този етап задоволява потребностите на населението от предоставяне на услуги по предучилищно отглеждане, възпитание и образование на деца. В детската градина се обучават 188 деца в общо 9 групи.

За учебната 2020-2021 година подлежащи за предучилищно обучение, родени 2015 и 2016 год. са: 113. В ДГ „Юрий Гагарин” има 5 целодневни групи от 126 деца, две яслени групи с 19 деца, както група от 43 деца, които са обхванати в полудневна форма.

Поради поетапното въвеждане на задължително посещение на 4 годишните деца, общината трябва да обхване още над 50 деца, което капацитетът на действащото детско заведение не позволява. Поради което е предвидено изграждане на допълнителна сграда, която да удовлетвори нуждите за пълното обхващане на децата, подлежащи на задължително обучение в предучилищното образование. Строително-ремонтните дейности по изграждане и преустройство на сграда за Детска градина ще стартират през 2021 година.

3.5. Култура

В началото на всяка календарна година община Долна баня съставя Културен календар, в който са поместени събития с местно и национално значение - официални празници, исторически дати и годишнини, празници от народния и религиозния календар и други. Ежегодно в града са организирани чествания на по-големите празници, поместени в Културния календар на Общината, като: Великденски, Коледни, Новогодишни, Църковни и Национални празници, както и Официалния празник на града - Спасовден. Празниците се отбелязват както на открити сцени в град Долна баня и село Свети Спас, така и в Народно Читалище ”Рила-1898”. През летните ваканции на учениците се организират спортни мероприятия, походи, детски целодневни занимания, практикуване на спорт – художествена гимнастика, плуване и футбол за деца.

Дейността в сферата на културата е насочена и към съхраняване на местните традиции, създаване на нови и атрактивни форми на обществения живот. Проявите са организирани благодарение на доброто взаимодействие и партньорство между община, читалище, училища и детска градина. На територията на община Долна баня има едно действащо читалище - Народно читалище “Рила – 1898” и е единствената културна институция в града и общината. Носител е на званието „Образцово” и на орден „Кирил и Методий”- втора степен. Там се извършват разнообразни занимания, дейности и кръжоци, безплатно, според желанията и интересите на децата. Към читалището са създадени и функционират следните дейности:

- Школа по рисуване;
- Модерни танци;
- Фолклорни танци;
- Латино танци;
- Школа за фолклор с пресъздаване на обичай и народни танци ;
- Лятно кино;
- Организирани работилници за деца, четене и представяне на книги, изработване на украси за празници и други дейности.

На територията на община Долна баня има един музей, и няколко културни и вонни паметници:

- Паметник на загиналите в I-та и II-та световна война;
- Паметна плоча на Васил Левски и Георги Бенковски;
- Паметна плоча на загиналите в Освобождението на България от турско робство;
- Паметник на загиналите в Септемврийското въстание;
- Паметник на загиналите.

Освен останките от древните селища, музей, културни паметници, пътища и античните могили като паметници на културата с местно значение са обявени и различни сгради:

- осем къщи в гр. Долна баня /само две от тях са използваеми и в добро състояние/;
- старото училище, чието изграждане е започнало през 1879г. и е първият обществен строеж в селището след Освобождението. Сградата е реставрирана и превърната в музей, който в последното десетилетиена XX век е разрушен, предстои възстановяването му;
- Хамамът (банята). Минералният извор е привличал около себе си хората още от дълбока древност, но сериозни разкопки не са правени. Към 1700г. хаджи Радослав от Костенец построява баня. През 2014 г. с финансови средства по “Програма за развитие на селските райони” Римската баня е реконструирана, като напълно е запазен архитектурният и облик. И до ден днешен Римската баня е един от символите и забележителностите на община Долна баня.

3.6. Здравеопазване

Здравеопазването в общината е поверено на трима общопрактикуващи лекари и един педиатър. При население 4781 човека натовареността на кабинетите е доста висока. Регистрирането на новородените при личен лекар става веднага след изписването им от

болницата. За 2020 година са регистрирани общо 57 живородени деца. Профилактични прегледи на децата се извършват на 30 дневна възраст, на 6 месеца и на 1 година. На територията на общината има един лаборант, както и един зъболекарски кабинет с двама зъболекаря. Веднъж седмично специалист-гинеколог извършва прегледи. Общото състояние в сферата на здравеопазването в общината е незадоволително, но се работи усилено за постигане на възможно по- високо ниво. В града няма център за спешна медицинска помощ, разчита се на близостта със София и други големи градове в района. Най-близкото такова звено се намира в град Костенец и разстоянието от 10 км., което обслужва общините Костенец и Долна баня. Един от най-значимите проблеми в общината е липсата на кабинет за спешна медицинска помощ и денонощна аптека.

Няма налични данни за извършвани мероприятия по превенция и контрол на ХИВ, СПИН , туберкулоза и сексуално предавани инфекции в общината.

Усилено се работи като се извършват строително-ремонтни дейности на съществуващата болнична сграда, като приоритет на Община Долна баня е скорошното и откриване, както и привличане на специалисти - лекари в различни области и рехабилитатори, които да работят с пациенти от общината и околността. През 2019 година изцяло са ремонтирани и двата етажа на сградата и е извършена подмяна на покривната конструкция.

3.7. Вероизповедание

Множество са регистрираните вероизповедания в Република България. Преобладаващото население в Долна баня изповядва, „Източното Православие“. Многократно по – малко са представителите на „Евангелистите“ и „Мюсюлманството“. Действащи молитвени домове и оброчищни центрове се намират само на Източно православното население в Общината. Те са общо единадесет обекта: Първият манастир „Свето Възнесение Господне“ се намира на територията на село Свети Спас, датиращ от IV век (324г.). Възниква като лятна резиденция на тогавашният Костенечки Митрополит + Н Е К Т А Р И Й. Просъществувал до 1660г., като мъжки манастир с братство от 2000 инока. Възстановен, като еднокорабна базилика в Северозападният ъгъл на някогашната огромна

базилика, през 1924г. от Негово Блаженство г – н, г – н + С Т Е Ф А Н Екзарх Български и Митрополит Софийски. Действал и вписан в кондиката на Българската Православна Църква, като детска книжовна школа на Софийска Епархия. Засегнат материално след 09.09.1944г. и от 10.11.1989г. в процес на възстановяване.

Вторият манастир „Преподобна Парашкева Петка Българска“ се намира в подножието на Ихтиманска Средна гора, на два километра Източно от град Долна баня. Възникнал, като киновиен девически скит към манастира „Свето Възнесение Господне“. Създава се след пренасяне мощите на света Петка от Епиват за Велико Търново, които пренощуват на това място и на сутринта бликва аязмо с лековита вода. Централният храм бива разрушен от мюсюлманското пребиваване по тукашните земи. Възстановен и осветен, като кръстокуполна базилика от Негово Преосвещенство Знеполски епископ, по настоящем Негово Високопреосвещенство Светопловдивски Митрополит + Н И К О Л А Й през 2005г., с антиминс с вградени мощи на свети Трифон.

Първата църква „Успение на Пресвета Богородица“ се намира на две минути път Северозападно от площада на град Долна баня. Трикорабна каменна базилика, построена през 1870г. Осветена на 30.12.1870г. от Негово Високопреосвещенство Самоковски Митрополит + Д О С И Т Е Й. Единствената църква на територията на Република България построена по времето на мюсюлманското пребиваване в пределите на тукашните земи, на нивото на земята. Камбанарията при храма е изградена по – късно през 1935г.

Вторият храм е в чест на „СВМЧ Георги Победоносец“. Намиращ се в двора на храм „Успение на Пресвета Богородица“, сградата е изградена през 1924г. с цел да служи като учебна зала за неделното училище и репетиционна за църковния хор. Поради факта, че властта след 09.09.1944г. желае да я приватизира и я използва като физкултурен салон на Професионална Гимназия „Христо Ботев“, Църковното настоятелство во главе с предстоятеля, Негово Високоблагоговейнство свещеноиконом Кирил Велчев решават да я реконструират в храм, който през 1988г. е осветен с чина на пълно освещаване от Блаженно Почившият и Приснопаметен Неврокопски Митрополит Негово Високопреосвещенство,

тогава Знеполски Епископ + Н А Т А НА Й Л, като вгражда в Светия престол частица от Светите мощи на Свети Харалампи.

Следващият стълб на източното православие по нашите земи е построен през 1924г., на територията на гробищният парк. Поради липса на средства по онова време храмът е бил завършен само в груб строеж. През 1992г. настъпват по – благоприятни времена когато църквата е завършена и осветена с антиминс от тогаващният викарен епископ на Софийска Епархия, по настоящем Светоловчански Митрополит Негово Високопреосвещенство + Г А В Р А И И Л.

Редом с манастирите и църквите на територията на Община Долна баня се издигат и няколко параклиса. Първият от които е в чест на „Света Парашкева Петка Българска“, намиращ на около двеста метра северно от едноименният манастир. Параклисът е построен след разрушаването на някогъщният храм. Първоначално от дървен материал, в последствие през 1942г. след опожаряване е възстановен вече в масивен тухлен вид.

Вторият параклис е първият изграден на територията на Почивна станция на МВР в България. Направен по инициативата на работниците в почивната станция, бе изграден и осветен през 2006г. от Негово Високопреосвещенство Светопловдивският Митрополит, тогава Знеполски Епископ + Н И К О Л А Й, в чест на Светите Първовърховни и Равноапостолни Петър и Павел.

Третият параклис се изгради в чест на „Свети Пророк Илия“ през 2015г., по инициатива на местният Оф – роуд клуб „Свети Илия“ и Ловно – Рибарско дружество „Сокол – 1898“ – гр. Долна баня, в местността „Лопово“ на 1600м. надморска височина. И бе осветен от Негово Писокоблагоговейнство ставрофорен свещеноиконом Ангел Ангелов, протосингел на Светата Софийска Митрополия, Председателят на Църковното настоятелство при храм „Успение на Пресвета Богородица“ гр. Долна баня и енорийски свещеник Негово Високоблагоговейнство ставрофорен свещеноиконом Пламен Димитров и Негово Високоблагоговейнство Блаженно почившият ставрофорен свещеноиконом Мина Минчев, тогава предстоятел на Катедралният храм на Софийска Епархия „Света ВМЧ Неделя“.

Следващият параклис е в чест на „Свети Димитър Мироточиви“. Той се намира на около два километра Северозападно от централният площад на град Долна баня. Този параклис е най – младият в Община Долна баня, дарение от благочестива християнка през 2018г., същата година бе осветен от Негово Високоблагоговейнство ставрофорен свещенойконом Пламен Димитров.

На територията на Общината се намират и две оброчищни места. Първото такова място е в двора на СОУ „Неофит Рилски“, където се е намирал гробищният парк на една от махалите основаващи град Долна баня, махала „Венетица“. Това оброчище е в чест на „Свети МВЧ Георги Победоносец“, в чест на който се е издигал каменен кръст, който след 09.09.1944г. е бил изхвърлен в близката река „Бистрица“ и прибран в двора на храм „Успение на Пресвета Богородица“ от местния свещеник. През 2000г. кръстът отново бе върнат на старото му място с литийно шествие.

И последният религиозен обект се намира в местността „Голямото Градище“ където се е намирало военно погранично селище през второто българско царство в което се е издигала църква в чест на „Свети Йоан Рилски Чудотворец“, която е била разрушена от мюсюлманското население обитавало местните територии. По – късно е изградена от местните ученици дървен параклис, който рухва поради невъзможността за поддържане от страна на местното население, защото попада на територията на ракетно поделение след 09.09.1944г. И сега е в процес на възстановяване.

3.8. Спорт

Стимулирането на спортните прояви и мероприятията по физическо развитие на младите хора е приоритетна задача за ръководство на Община Долна баня. Под патронажа на общината се организират и провеждат ежегодни спортни състезания и прояви. През 2015 г. е реконструиран и доизграден Спортен комплекс Долна баня, това създава отлични условия за практикуване на различни спортни дейности от местните жители и от гости на града. Спортен комплекс Долна баня разполага с игрище за футбол, комбинирано спортно игрище, игрища за тенис и тенис на маса, игрища за волейбол и баскетбол, писта за лека атлетика, помощно футболно игрище и спортни уреди, включително фитнес на открито,

открит плувен басейн, както и трибуни за зрители на всички спортни мероприятия, комплекса разполага и с две детски площадки за най-малките посетители. Добрата спортна база и отлично подготвените специалисти, традициите в спорта/лека атлетика, плуване, шахмат,футбол/ и професионализма на спортните деятели са условие за възраждане на спорта в гр. Долна баня. През цялата година се провеждат състезания по лека атлетика, футболни мачове и турнири, детски игри и занимания. В Община Долна баня има лицензиран спортен клуб – Футболен клуб „Левски“, който участва в Югозападна футболна група.

През летния сезон на разположение на децата са треньори по футбол, плуване и художествена гимнастика.

4. ИНФРАСТРУКТУРНО РАЗВИТИЕ, СВЪРЗАНОСТ И ДОСТЪПНОСТ НА ТЕРИТОРИЯТА

4.1. Пътно - Транспортна инфраструктура

Географското разположение на община Долна баня я определя като важен кръстопът на пътищата, свързващи София и Пловдив. Стратегически важен за общината е преминаващият през територията й второкласен път Е-82, осъществяващ връзка на общината с преминаващите през територията на страната ни два от петте Европейски Транспортни Коридори/ОЕТК№4 и ОЕТК№10/. Чрез второкласен път Е-82 на Изток общината осъществява транспортните връзки със съседната община Костенец, през територията на която преминава ОЕТК№10-Залцбург-Любляна-Загреб-Белград-Ниш-София-Пловдив-Истанбул, посредством които се осигуряват международните транспортни потоци между Европа, България и Турция, осигурявайки връзката между Европа и Азия. На Запад чрез второкласен път Е-82 Долна баня-Самоков, с отсечка от 4 км към к.к.”Боровец”, общината осъществява транспортните връзки със съседната община Самоков и посредством второкласен път Е-62 Самоков-Сапарева баня-Дупница, с ОЕТК № 4 – Дрезден/Нюрнберг-Прага-Виена/Братислава-Гьор-Будапеща-Арад-Констанца/ Крайова-София-Солун, посредством които се реализират транспортните потоци с Македония, Сърбия и Гърция.

Основното транспортно обслужване се осъществява по второкласен път Е-82. Състоянието на този автомобилен път е лошо. По-голяма част от пътя няма необходимата носимоспособност на пътната настилка и не отговаря на съвременните завишени техническите изисквания за безопасност. В допълнение към това средствата които се отпускат за текущо и зимно поддържане на състоянието им са недостатъчни. Състоянието на пътната маркировка е в много лошо състояние и не гарантират безавариен превоз на пътници и товари.Изградената общинска /четвъртокласна/ пътна мрежа е в лошо състояние, като нейната обща дължина е 26 км, с трайна настилка. Асфалтовите настилки са силно деформирани и амортизирани и не отговарят на нарасналите изисквания за съвременен бърз и безопасен транспорт. Липсват необходимите пътни знаци, указателни табели и снегозащитни съоръжения. Не е извършвано опресняване на вертикалната маркировка, което създава опасност за движението. Лошо е състоянието на голяма част от банкетните ивици и отводнителните канали. Общото състояние на общинската улична пътна мрежа е добро, но се нуждае от изкърпване и подновяване. Уличната мрежа в това си състояние създава проблем при привличане на инвеститори и ще има негативни последици при развитието на туризма като основен приоритет в Долна баня.

Като цяло община Долна баня разполага с добре изградена, но на места амортизирана пътна мрежа. Общината работи усилено по доизграждане, ремонт и поддръжка на общинската пътна мрежа, в съответствие с Европейските стандарти. През 2020 година голяма част улици в град Долна баня са с поставен нов асфалт. Изцяло реконструиран и рехабилитиран е пътя до село Свети Спас, както и пътя Долна баня - Пчелин – поставен нов асфалт, оформен банкет, изградени тротоари, маркировка и поставени пътни знаци. Община Долна баня продължава да работи усилено в посока поддръжка и рехабилитация на пътно - транспортна си инфраструктура в града и селото.

4.2. Водоснабдителна мрежа

Водоснабдителна система. Общината разполага с добри в качествено и количествено отношение водоизточници. Основен водоизточник за град Долна баня е речното водохващане от река Марица, а село Свети Спас се

водоснабдява от река Бистрица. Река Марица е основната водна артерия в община Долна баня. Изворната област на реката са двете Маричини езера под връх Манго в Рила планина при кота 2 378 м. Водосборният й басейн е 21 084 км2. Реките, събиращи водите си от високопланинските части на Рила и Западни Родопи са предимно със снежно-дъждовно подхранване, характеризиращо се с ясно изразено пролетно-пълноводие през април, май и два минимума – зимен и летен. Водите от реката се важни не само за битовите нужди на населението. Те се използват също така и в промишлеността и в селското стопанство – за напояване. В поречието й са изградени редица хидротехнически съоръжения. В района няма голяма концентрация на подземни води. Един от най-изразените проблеми по отношение на водоснабдяването е силната амортизация на водопреносната мрежа и високите стойности на загуби по мрежата. През 2017 г. Община Долна баня стартира първи етап по подмяна на водопроводна мрежа на част от улиците в града и село Свети Спас. С реконструкцията на водопроводната мрежа се цели качеството и количеството на подаваната вода да не намалява, поради загубите от аварии по стар водопровод. Приоритет на общината е да подмени изцяло водопроводната мрежа на територия си.

4.3. Канализационна мрежа

Канализационната мрежа в община Долна баня е с обща дължина 28 км и от 2001 г. обслужва цялото население на гр. Долна баня. Няма изградени събирателни колектори и пречиствателни съоръжения, което води до заустване на отпадните води директно в р. Марица. Предвид сравнително малката амортизация на около 80 % от общата канализационна мрежа, нейното състояние може да се определи като добро. Останалата част от около 20% се нуждае от основен ремонт и реконструкция. Предвижда се изграждане на пречиствателна станция и на канализация в село Свети Спас.

4.4. Енергийна мрежа

Община Долна баня се захранва с електроенергия от републиканската енергийна система чрез районната електрическа подстанция в Долна баня. Тази подстанция понижава напрежението на магистралната енергопреносна мрежа от 110кV на 20кV и осигурява

електрозахранване със средно напрежение на районните трансформаторни постове в общината. Електрозахранването на отделните потребители е изпълнено с въздушни линии, подземни кабели и смесено. Общината разполага с необходимите трафопостове, въздушни и кабелни линии, съответстващи на потребностите на населението, промишлените предприятия, административните учреждения, социалните заведения и други стопански обекти. Техническото състояние на съоръженията и линиите от електроразпределителната мрежа отговаря на изискванията за сигурно и качествено електрозахранване. На територията на общината са в експлоатация 13 трафопоста, в т.ч.11 в стоманобетонни постройки и 2 мачтови с обща инсталирана мощност 3 440 kVA. Като цяло община Долна баня разполага с добре изградена енергопреносна система, но е необходимо да бъдат активизирани усилията за газификация на град Долна баня. Община Долна баня усилено работи в посока производство на енергия от възобновяеми източници, като за целта е осъществила един от главните приоритети на програма за насърчаване използването на енергия от възобновяеми енергийни източници и биогорива за период 2020г. - 2030г – подмяна на улично осветление (реконструкция и модернизация на улично осветление, включващо подмяна на съществуващите осветителни тела с нови светодиодни осветителни тела и оразмеряване на нова въздушна захранваща линия за улично осветление). Други приоритети, върху които общината работи в посока производство на енергия от възобновяеми източници са :

- Минимизиране на административните ограничения пред инициативите за използване на енергия от възобновяеми източници;
- Подпомагане реализирането на проекти на индивидуални системи за използване на електрическа, топлинна енергия и енергия за охлаждане от възобновяеми източници;
- Основен ремонт и въвеждане на енергоспестяващи мерки на обществени сгради;
- Реконструкция на съществуващи отоплителни инсталации и изграждане на нови;
- Модернизация на електропреносната мрежа в Общината и други.

4.5. Комуникации и интернет

Съобщителната инфраструктура е представена от технически съоръжения и мрежи, чрез които се осъществява далекосъобщения, пощенски услуги, предаване на радио и телевизионни предавания. Далекосъобщенията на територията на Общината са представени от телефонни услуги, приема се сигнала на мобилните оператори. На територията на Долна баня се приема сигнал от всички мобилни оператори –Теленор, Виваком и А1, като от услугите на мобилните оператори се ползват от цялото населението на общината.

Качеството и достъпа до Интернет връзката са достъпни за всички. В рамките на общината има няколко доставчика на интернет, като пред всеки гражданин стои избора на такъв. На обществени локации в града има безплатен достъп до WIFI4EU мрежа по проект-инициатива на Европейски съюз.

Пощенското обслужване на територията на община Долна баня се осъществява от ПС-Долна баня - клон на Софийско ТП на “Български пощи” ЕАД, като пощенските услуги са на сравнително добро ниво и обслужват цялото население на Общината. Според покриваните територии обхватът на пощенското обслужване е 100%.

5. Екологично състояние

5.1.Зелена система

Зелената система на община Долна баня е предназначена да подобрява жизнената среда и облика на населеното място независимо от формите на собственост. От бюджета си община Долна баня осигурява необходимите средства за поддържане на декоративната растителност в общинските зелени площи. Общинска администрация Долна баня следи за изграждане, поддържане и опазване на зелената система. Планирането и се извършва с общ устройствен план (ОУП) и подробни устройствени планове (ПУП). Общинските зелени площи за широко обществено ползване на всеки пет години се подлагат на преглед и преценка за необходимостта от частична реконструкция на амортизирани биологични или благоустройствени фондове.

Община Долна баня има приета „Наредба за изграждане и опазване на зелената система на територията на Община Долна баня“, издадена на основание чл. 20, чл. 21, ал. 1, т. 13 и чл. 22, ал. 1 от ЗМСМА и чл. 62, ал. 10 на ЗУТ от Общински съвет -Долна баня.

5.2. Управление на отпадъци

Общината организира управлението на дейностите по отпадъците, образувани на нейна територия, съобразно изискванията на Закона за управление на отпадъците и общинската наредба по чл. 22 от ЗУО, като осигурява условия, при които всеки притежател на битови отпадъци се обслужва от лица, на които е предоставено право да извършва дейности по тяхното събиране, транспортиране, оползотворяване или обезвреждане. По пътя към постигане екологосъобразното управление от отпадъците, като съвкупност от права и задължения, решения, действия и дейности, свързани с образуването и третирането им, община Долна баня търси правилните насоки към постигане на основната цел в устойчивото управление на отпадъците, които ще предотвратят, намалят или ограничат вредното им въздействие върху човешкото здраве и околна среда. В тази връзка общината е предприела действия за съвместно решаване на проблемите с управлението на отпадъци с общините от Региона. През 2009 г е създадено „Регионално сдружение за управление на отпадъците на община Костенец, Долна баня, Ихтиман и Самоков“. Предметът на основна дейност на сдружението е осъществяване на дейности и проекти, свързани с управлението на отпадъци и по-конкретно на битовите отпадъци и на приравнените на тях отпадъци. Община Долна баня има и сключен договор за разделно събиране на отпадъци от опаковки с организация „БУЛЕКОПАК” АД , която събира отпадъците от опаковки в двете населени места на общината – град Долна баня и село Свети Спас.

Общински съвет - Долна баня приема Наредби, определящи условията и реда за изхвърлянето, събирането, включително разделното, транспортирането, претоварването, оползотворяването и обезвреждането на битови и строителни отпадъци, включително биоотпадъци, опасни битови отпадъци, масово разпространени отпадъци , на своя територия, разработена съгласно изискванията на ЗУО и подзаконовите нормативни

актове по прилагането му, както и заплащането за предоставяните на съответните услуги по реда на Закона за местни данъци и такси.

5.3. Налични замърсявания и антропогенни въздействия върху компонентите на околната среда

Основен екологичен проблем, стоящ пред Общината, е управлението на дейностите по отпадъците. Те не само замърсяват околната среда, ограничават използваемостта на земите, създават хигиенни проблеми и дразнят естетическите възприятия на хората, но и в резултат на протичащите в периода на натрупването им физични, химични и биологични процеси, те се превръщат в многофакторен замърсител на околната среда, оказващ силно негативно въздействие върху повърхностните и подземни води, въздуха и почвите, с което създават сериозен здравен риск за населението. От друга страна отпадъците са ценен енергиен и суровинен източник и тяхното минимизиране и повторна употреба води до съхранение на природните ресурси. Тяхното управление е сложен и многообхватен процес, изискващ интегрираност на подходите, внедряване на нови технологии, създаване на подходяща икономическа среда и нормативна база и не на последно място висока обществена отговорност. Община Долна баня има изготвена Общинска програма за управление на дейностите по отпадъците.

6. Административен капацитет

6.1. Административна структура и функциониране на общинска администрация

В състава на общината влизат следните населени места – град Долна баня, която е общински център и село Свети Спас, което е населено място с кметски наместник. Кметът на общината е орган на изпълнителната власт. Избира се пряко от населението за четири години, в своята дейност е подпомогнат от заместник-кмет. Пряко подчинени на Кмета на община Долна баня са Секретаря на Общината, както и Секретар на МКБППМН. Общинска администрация - Долна баня подпомага дейността на кмета на общината при осъществяване на правомощията му, визирани в законите, осигурява технически дейността му и извършва дейности по административното обслужване на граждани и юридически лица.

Дейността на администрацията се осъществява на принципите на законност, откритост, достъпност, отговорност, координация и принципите на местното самоуправление. Общинската администрация е обща – осигурява технически дейността на органите на местна власт и специализирана - подпомага и осигурява осъществяването на правомощията на органите на местна власт. Структурата и общата численост на общинска администрация се определят с решение на общинския съвет. Обща и Специализирана администрация в община Долна баня са структурирани в:

- Дирекция „Административно-правно обслужване, финанси и управление на собствеността“ за обща администрация е ръководена от Директор и съставена от 9 на брой експерта.

- Дирекция „Регионално развитие на стопанската политика“ за специализирана администрация е ръководена от Директор и съставена от 16 на брой експерта.

Към общината функционират две общински предприятия:

- Фирма „Долна баня строй“ – Предметът на дейност е строителство, ремонт и реконструкция на обекти,мрежи и техническа инфраструктура, извършване на комунално-битови дейности и услуги и довършително строително-монтажни работи;

- Социално предприятие „Обществена перална“ – Предметът на дейност е задоволяване на нуждите от перилни услуги на граждани и юридически лица (приемане на пране, сортиране, обработване, пране, сушене, гладене, сгъване, опаковане и доставка на пране).

На територията на община Долна баня функционират и няколко деконцентрирани и децентрализирани структури на други държавни структури :

- Филиал на "Бюро по труда" към Дирекция „Бюро по труда“ град Самоков;

- Филиал на „Социално подпомагане“ към Дирекция „Социално подпомагане“ град Ихтиман;

- Полицейски участък Долна баня към Районно Управление на МВР – Костенец.

6.2. Реализирани проекти на общинска администрация

Община Долна баня през последния програмен период е реализирала следните проекти на територията си:

- Агенция за социално подпомагане по Оперативна програма за храни и/или основно материално подпомагане - Проект: "3.1 - Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Долна баня";

- "Патронажна грижа + в община Долна баня" по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.;

- "Патронажна грижа за възрастни хора и лица с увреждания" по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.;

- "Целево подпомагане с топъл обяд в община Долна баня" по Целева програма "Топъл обяд у дома в условията на извънредна ситуация - 2020";

- "Интегриран подход за социално щастие и образование" по Оперативна програма "Развитие на човешките ресурси" и Оперативна програма "Наука и образование за интелигентен растеж";

- "Изграждане на социално предприятие - обществена пералня, осигуряващо социално-икономическа рехабилитация и интеграция на лица от уязвими групи в гр. Долна баня" по Оперативна програма Развитие на човешките ресурси 2014-2020 г.;

- "Реконструкция, ремонт и благоустрояване на сградата на ОДЗ "Юрий Гагарин", ведно с пролежащото дворно пространство, в гр. Долна баня, община Долна баня" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;

- "Реконструкция на улици и тротоари и подмяна на улично осветление на територията на гр. Долна баня, община Долна баня" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.;

- "Реконструкция и рехабилитация на общински пътища на територията на община Долна баня" с подобекти: общински път SFO2191/II-82, Долна баня - Костенец/ - Пчелин /III-8222/, участък от км 0+257 до 4+135; общински път SFO1190 /II-82, Костенец - Радуил/ - Долна баня - поч. ст. Долна баня - х. Гергиница, участък от км 0+799 до км 4+320.45" по Програма за развитие на селските райони 2014-2020 г.

7. SWOT-анализ

SWOT АНАЛИЗ	
Социално развитие (демография, социални услуги, пазар на труда)	
Силни страни	**Слаби страни**
Придобит опит при кандидатстване и реализиране на проекти и програми осигуряващи заетост. Отлично развита социална инфраструктура, предоставяща услуги на социално уязвими групи и нуждаещи се лица. На територията на общината функционират 11 социални услуги – 6 от които са от резидентен тип.	Негативна демографска тенденция, изразяваща се в застаряване и намаляване (ниска раждаемост) на населението. Високи нива на безработица. Недостатъчно работни места. Нарастващ дял на хората зависими от социално подпомагане и попадащи в категорията на социално изключващите се.
	Липса на възможности за професионална реализация на младите хора.
Възможности	**Заплахи**
Повишаване на заетостта и овладяване нивата на безработицата чрез развитие на туристическите ресурси.	Социално-икономическа криза, в следствие на пандемията от COVID-19=

Повишаване на инвестиционния интерес и разкриване на нови предприятия.	Негативна тенденция към обезлюдяване на малките населени места и миграция към големите урбанизирани центрове и чужбина. (поради липса на работни места и желание за по-добър жизнен стандарт) Намаляване и застаряване на населението. Неблагоприятна икономическа ситуация, отразяваща се в размера на инвестиции на бизнеса и разкриването на работни места

Здравеопазване	
Силни страни	**Слаби страни**
Наличие на реконструирано и обновено болнично заведение.	Липса на филиал на спешна медицинска помощ. Липса на денонощна аптека.
Възможности	**Заплахи**
Осигуряване на безплатни профилактични прегледи и скрининги за населението Създаване на механизми за привличане на кадри в системата на здравеопазването. Подобряване на здравните услуги чрез разкриване на нови специализирани кабинети.	Липса на медицински специалисти в района, които да обслужват населението и недостиг на медицински персонал за нуждите на социалните и образователните заведения. Повишаване на броя на здравно неосигуреното население на територията на общината.

Образование	
Силни страни	**Слаби страни**
Добро състояние на образователната инфраструктура по отношение на материално-техническата база. Наличие на средно гимназиално училище, професионална гимназия и детска градина на територията на общината. Действащ механизъм за съвместна работа на институциите по обхващане и включване в образователната система на деца и ученици в задължителна предучилищна и училищна възраст.	Голям брой деца и ученици в риск от социално изключване. Слаба интеграция на маргинализираните общности в образователния процес. Необходимост от изграждане на ново детско заведение, поради запълване на капацитета на съществуващото и невъзможност за обхващане на всички деца подлежащи на задължително предучилищно образование.
Възможности	**Заплахи**
Откриване на нови паралелки в училищното образование. Адаптиране на профисионалното обучение към реалните нужди на работодателите на територията на общината.	Намаляване на децата в училищна възраст, поради отрицателен демографски прираст. Намаляване на броя на учениците, продължаващи образованието си на територията на общината. Проблеми с отпадане на ученици от образователната система Застаряване на действащите учители и педагози.
Култура	
Силни страни	**Слаби страни**
Съхранени културни традиции и непрекъсната работа по развитие на нови дейности и прояви.	Лошо физическо състояние на част от обектите с историческо значение, някои от които са застрашени от

Богат културен календар, в който са поместени събития с местно и национално значение - официални празници, исторически дати и годишнини, празници от народния и религиозния календар и други. Добре развита читалищна дейност.	разрушаване или изчезване.
Възможности	**Заплахи**
Подобряване на материално-техническата база на читалищната сграда с възможност за разширяване обхвата на дейностите и услугите в нея Използване на културно-историческия потенциал както за развитие на туризма, така и за съхраняване на традициите и обичаите.	Заплаха от разрушаване на културно-историческото наследство, поради липса на достатъчно средства за реновиране и поддържане.
Туризъм	
Силни страни	**Слаби страни**
Разположение на общината в непосредствена близост до столицата и други големи градове. Наличие на добри природни дадености и ресурси – планина, природа, минерална вода. Добре развита материална база в сферата на туризма – с наличие на достатъчна леглова база с възможност за настаняване в хотели, къщи за гости и туристически хижи.	Недостиг на квалифицирана работна ръка за нуждите на туристическия бранш. Непълноценно използване на туристическия потенциал и природните дадености

Наличие на сертифицирано часто летище. Непосредсвена близост до зимен ски курорт.	
Възможности	**Заплахи**
Разширяване привличането на туристи чрез представяне на бита, фолклора, празниците и обичаите на общината. Оптимално оползотворяване на наличния потенциал за развитие на туризма - еко, селски и културно-исторически, рекреативен туризъм.	Замърсяване на околната среда. Отлив на туристическия интерес в следствие на пандемията и икономическтата криза от COVID-19.
Спорт	
Силни страни	**Слаби страни**
Наличие на голям спортен комплекс – разполагащ с футболно игрище, комбинирано спортно игрище, игрища за тенис на корт и тенис на маса, игрища за волейбол и баскетбол, писта за лека атлетика, помощно футболно игрище и фитнес уреди на открито, открит плувен басейн. Лицензиран футболен отбор. Провеждане на зонални състезания и организиране на летни спорти лагери. Наличие на детски площадки и съоръжения на територията на общината.	Нисък дял на населението, занимаващо се със спорт или друг вид физическа активност.
Възможности	**Заплахи**

Ремонт на спортните салони и площадки към училищата в общината и подмяна на съществуващото оборудване и съоръжения. Изграждане на нови спортни и фитнес площадки.	Негативни тенденции свързани със здравното състояние на населението, поради липса на интерес за физическа активност при подрастващите. Амортизация на наличните спортни съоръжения. Недостиг на финансови ресурси за подкрепа на политиката в областта на спорта.
Инфраструктурно развитие	
Силни страни	**Слаби страни**
Подменена водопроводна мрежа в по-голямата част от територията на общината. Ограничаване на загубите на питейна вода, чрез подмяна на ВиК инфраструктурата.	Незадоволително състояние на общинската пътна инфраструктура. Липса на газоснабдяване. Липса на пречиствателна станция за питейната вода. Липса на канализационна мрежа в с. Свети Спас
Възможности	**Заплахи**
Изграждането на пречиствателна станция за питейна вода за подобряване качествените показатели на водата и за опазване здравето на хората. Изграждане и реконструкция на канализационните системи.	Липса на големи инвестиционни проекти, насочени към подобряване на инфраструктурата и градската среда. Недостатъчно средства за реализация на инфраструктурни проекти. Влошаване качествата на питейната вода.

ЧАСТ II.
ЦЕЛИ И ПРИОРИТЕТИ ЗА РАЗВИТИЕ НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ

Планът за интегрирано развитие е важен стратегически документ, определящ визията за развитие на общината, стратегическите цели и приоритети, насочени към потенциала за развитието ѝ.

Обхватът на визията за развитие на общината включва специфичния потенциал на общината и насоките за бъдещото ѝ развитие. Визията отразява преспективите пред регионалното и пространствено развитие на територията на общината на основота на икономическите и социалните фактори.

1. Визия и подход за определяне на цели и приоритети

ПИРО на община Долна баня отразява визията за бъдещето развитие на общината, стратегическите цели, както и приоритети със съответните мерки за изпълнение, пряко насочени към потенциала за развитие на общината. Визията за развитието на община Долна баня отразява желаните промени и желаното състояние за развитието на общината в един дългосрочен период. Тя отразява мнението на местните хора и има мобилизиращ и консенсусен характер, обединяващ териториалната общност. Визията отразява спецификата на общината и изводите от SWOT анализа.

«ДОЛНА БАНЯ - МЯСТО ЗА ДОБЪР ЖИВОТ, С ИЗГРАДЕНА МОДЕРНА ГРАДСКА СРЕДА И ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА, АТРАКТИВНА ДЕСТИНАЦИЯ ЗА РЕКРЕАТИВЕН, БАЛНЕОЛОГИЧЕН И ЕКО ТУРИЗЪМ, СЪЧЕТАНА С ОТЛИЧНО СЪХРАНЕНИ ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ.»

Така формулираната визия предполага доброто управление и участие на гражданите в процеса на вземане на решенията и тяхното изпълнение за ефективно използване на наличните ресурси и постигане на устойчиви резултати по такъв начин, че община Долна баня да повиши икономическата си жизнеспособност и предлаганите услуги. Целите и

приоритети на ПИРО отразяват потенциала за развитие на общината и са съсредоточени върху решаването на проблеми с местно значение.

Стратегическата част на ПИРО Долна баня е разработена в съответствие с изискванията на Закона за регионално развитие и указанията на МРРБ за разработване и прилагане на Планове за интегрирано развитие на общините за периода 2021-2027 г. Стратегическата рамка се базира на интегриран подход за развитие на общините. Той обединява всички сектори, за които местната власт има ключови отговорности, всички участници и заинтересовани страни, по координиран начин. Разглеждайки всички въпроси, попадащи в компетенциите на общинската власт се откриват възможности за създаване на синергия, добавена стойност и иновации чрез междусекторно сътрудничество. Като комплексен документ за развитие на територията, ПИРО дава основата за формулиране на секторните стратегии и обвързването им в една обща концепция за развитие на територията на общин Долна баня. Интегрираният подход при разработване на общинския план следва структурирана система както в процеса на неговото разработване, така също и при неговото изпълнение. Такава система включва ясно определени роли и механизми за управление и наблюдение на плана, идентифицирани заинтересовани страни и участие на обществеността. Това дава гаранция, че плана ще доведе до реални резултати, които са подкрепени от заинтересовани страни.

2. Съгласуваност с европейски и национални стратегически документи

Стратегическата част на плана е разработена като част от общата система за стратегическо планиране и програмиране, установена със законодателните разпоредби и в рамките на националната политика за регионално развитие. В структурно отношение, определената посока за развитие в стратегическата част съответства на постановките в ЗРР, ППЗРР и одобрените методическите указания и не противоречи на законодателството в сферите на устройство на територията, опазване на околната среда, културното наследство и др.

Съответствието на ПИРО с изискванията, залегнали в стратегическите насоки на национално ниво и законодателството на ЕС в областта на регионалната политика, най-общо се насочват към намаляване на икономическите, социалните и териториалните неравновесия и подобряване на жизнения стандарт. В по-широк контекст, ПИРО адаптира на местно ниво ключови теми за развитие от Кохезионната политика на ЕС, като е постигната съгласуваност и с общите цели на Стратегията „Към устойчива Европа 2030“, Териториалният дневен ред на ЕС 2030 и Общата стратегическа рамка на ЕС до 2050.

Общинският план за развитие на община Долна баня е част от общата система от стратегически документи, установена със законодателни актове и в рамките на националната политика за регионално развитие, интегрираща регионалното и пространствено развитие. Ето защо при разработване на стратегията са отразени предвижданията на Националната програма за развитие „България 2030 г.“, Националната стратегия за регионално развитие (2012-2022 г.), Интегрирана Национална стратегия на Югозападен регион за 2021-2027 г. други секторни стратегии на национално ниво. Това води до постигане на по-значим ефект и ефикасност на стратегическите цели за развитие на общината, обусловено от подхода на планиране, от използването на механизмите за партньорство и координация между заинтересованите страни и общи инструменти за финансово подпомагане. В същото време, планът интегрира и Глобални предизвикателства, свързани с околната среда, устойчивото развитие и изменението на климата, предвиждайки мерки и инициативи за намаляване на емисиите парникови газове, като тези мерки са съобразени с политиката на страната в областта на изменението на климата. В плана са залегнали действия свързани със съхраняването, рационалното и отговорно използване на ресурсите, въвеждането на нисковъглеродни, енергийно ефективни и безотпадни технологии, както и оползотворяването и рециклирането на по-голямо количество отпадъци. Създават се възможности за откриването на нови източници на растеж и работни места чрез икономии на разходите, пазарна реализация на иновациите и по-добро управление на ресурсите през целия им жизнен цикъл.

3. Стратегически цели

Формулирането на стратегическите цели отчита принципите на устойчиво развитие и стремежа на местната власт да реши по устойчив начин проблемите, породени от секторните и териториални дисбаланси в икономически, екологичен, културен и социален аспект. Подпомагането на местното икономическо развитие, съхраняването на околната среда, човешкия и социален капитал образуват стълбовете на устойчивост и водят до подобряване качеството на живот. Решението се основава на тяхната взаимосвързаност и потенциал за дългосрочно развитие, което трябва да гарантира устойчивост на настоящите действия в бъдещи периоди.

СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1 – ПОДОБРЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ПЪТИЩА, ГРАДСКА СРЕДА, КОМУНИКАЦИИ И ДРУГА ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА	
ПРИОРИТЕТ 1 **Подобряване състоянието на градската инфраструктура**	**Мярка 1:** Подобряване на водоснабдяването, канализацията и изграждане на пречиствателна станция за отпадните води.
	Мярка 2: Разширяване и модернизация на местната транспортна инфраструктура - пътна мрежа, публичен транспорт.
	Мярка 3: Реконструкция и рехабилитация на пътна мрежа.
	Мярка 4: Благоустрояване на централните части на населените места.
	Мярка 5: Подобряване на транспортната свързаност
ПРИОРИТЕТ 2	**Мярка 1:** Подобряване на състоянието и МТБ на здравната инфраструктура.

Подобряване на материално техническа база	**Мярка 2:** Подобряване на състоянието и МТБ на социалната инфраструктура.
	Мярка 3: Подобряване на състоянието и МТБ на културната инфраструктура в общината.
	Мярка 4: Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура.
	Мярка 5: Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура.
	Мярка 6: Подобряване на състоянието и МТБ на административни сгради.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2 – ДЕЙНОСТИ В СФЕРАТА НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ	
ПРИОРИТЕТ 1 **Дейности в сферата на социалните услуги в общината**	**Мярка 1:** Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи. **Мярка 2:** Поддържане на качеството и създаване на нови социални услуги в общината.
ПРИОРИТЕТ 2 **Дейности в сферата на здравните услуги в общината**	**Мярка 1:** Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях.
	Мярка 2: Обхващане на населението с програми за здравна профилактика и подобряване на условията за достъп до първична и специализирана медицинска помощ.
	Мярка 3: Увеличаване на предоставяните специализирани дейности и привличане на нови специалисти и осигуряване на подходяща материална база. **Мярка 4:** Подобряване на достъпа до дентално

	медицински услуги. **Мярка 5:** Отваряне на спешен кабинет, достъпен за всички жители на общината; Филиал на бърза помощ и денонощна аптека. **Мярка 6:** Справяне с последиците от пандемията с COVID-19. **Мярка 7:** Повишаване на здравната култура на населението.
ПРИОРИТЕТ 3 **Дейности с сферата на културата и културния живот в общината**	**Мярка 1:** Повишаване на културния статус на населението, чрез създаване на творчески състави, оркестър, провеждане на културни мероприятия и фестивали.
	Мярка 2: Провеждане на културните събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови.
	Мярка 3: Опазване на паметниците на култура и изграждане на нови. **Мярка 4:** Подновяване на материално техническата база на общинското читалище; мерки за енергийна ефективност; Подмяна на цялостно оборудване.
ПРИОРИТЕТ 4 **Дейности в сферата на образованието в общината**	**Мярка 1:** Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение.
	Мярка 2: Обучения и ориентация на младото поколение към професии от местно значение и професии с трудова реализация.

	Мярка 3: Обхващане и задържане на децата и учениците от маргинализирани общности в образователната система, осигуряване на качествено образование в мултикултурна образователна среда. **Мярка 4:** Постигане на гъвкавост на образователната система спрямо промените и изискванията на бизнеса и местните пазари на труда.
ПРИОРИТЕТ 5 **Дейности с сферата на спорта**	**Мярка 1:** Организиране на спортни състезания, тренировъчни школи и турнири за различни спортове. **Мярка 2:** Поддържане на открити и закрити спортни площи за насърчаване на масовия спорт и провеждане на масови спортни събития. **Мярка 3:** Изграждане на нови спортни/фитнес площадки и зали.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3 – ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ, ОПАЗВАНЕ И ОБЛАГОРОДЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА-ПАРКОВЕ, ПЛОЩАДКИ И ГРАДИНКИ)	
ПРИОРИТЕТ 1 **Опазване на околната среда**	**Мярка 1:** Опазване чистотата на атмосферния въздух.
	Мярка 2: Рационално управление и ползване на водните ресурси и опазване на чистотата им.
	Мярка 3: Подобряване управлението на отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда. **Мярка 4:** Рекултивация на депо за битови отпадъци. **Мярка 5:** Опазване на биоразнообразието и овладяване на популацията и грижа за безпризорните

	животни. **Мярка 6:** Почистване на коритата на водните басейни, намиращи се на територията на общината.
ПРИОРИТЕТ 2 **Мерки за енергийна ефективност**	**Мярка 1:** Насърчаване използването на енергия от възобновяеми източници. **Мярка 2:** Топлинна изолация на ограждащите конструкции на сградите и подмяна на дограма. **Мярка 3:** Подмяна на улично и парково осветление с енергоспестяващи LED осветителни тела.
	Мярка 4: Газифициране на Общината.
ПРИОРИТЕТ 3 **Създаване на нови и облагородяване на съществуващи публични пространства**	**Мярка 1:** Развитие на зелената система в общината и възстановяване и опазване на зелените площи в градските пространства.
	Мярка 2: Изграждане на нови зелени площи и места за отдих в публичните пространства. **Мярка 3:** Изграждане на детски, образователни и фитнес площадки в градската среда.
	Мярка 4: Разширяване и поддръжка на гробищния парк.
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4 – РАЗВИТИЕ НА РАЗНООБРАЗЕН И КОНКУРЕНТОСПОСОБЕН ТУРИЗЪМ, БАЗИРАН НА ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ И ЧОВЕШКИ ПОТЕНЦИАЛ; РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА И СЕЛСКОТО СТОПАНСТВО	
ПРИОРИТЕТ 1 **Развитие на местната икономика**	**Мярка 1:** Подобряване на съществуващата бизнес среда и диалог с бизнеса.
	Мярка 2: Подкрепа за създаване на нови предприятия.

	Мярка 3: Стимулиране на инвестиционната активност чрез предоставяне на възможности за използване / закупуване на общински имоти и терени.
	Мярка 4: Създаване на индустриална зона в общината.
	Мярка 5: Изграждане на високо технологични паркове и пространства.
	Мярка 6: Изграждане на индустриални паркове.
ПРИОРИТЕТ 2 **Насърчаване на инвестиции и създаване на нови работни места**	**Мярка 2:** Насърчаване на предприемачеството сред земеделските производители.
	Мярка3 : Посредничество и улесняване предоставянето на разрешителни, достъп до стопанска площ и концесии.
	Мярка 4: Активиране на неактивни лица, чрез осигуряване на заетост, социална интеграция и повишаване на конкурентноспособността им.
ПРИОРИТЕТ 3 **Развитие на туризма**	**Мярка 1:** Развитие на разнообразни форми на туризъм - рекреативен, спортен, еко, балнеологичен, спа, селски, винен, културно – исторически, фестивален, ловен, планински, историко - археологически, аграрен и религиозен.
	Мярка 2: Изграждане на паркова зона по поречието на река Марица. Територията на парка включва земите попадащи в масиви 37, 40, 90, 91, 92 и 212 по кадастралната карта на землището на общината. **Мярка 3:** Обновяване и поддържане на съществуващата обща туристическа инфраструктура, включително обекти с минерална вода и туристическата база в планината /хижи,заслони,пътеки, велоалеи и съоръжения.

	Мярка 4: Изграждане на туристически етнографски център с художествени занаяти и възстановка на културно-исторически фрагменти.
	Мярка 5: Развитие на маркетингова политика за популяризиране на Долна баня като туристическа дестинация.
	Мярка 6: Насърчаване на форми за сътрудничество между професионалните гимназии и местния туристически бизнес (дуално обучение).
	Мярка 7: Повишаване професионалната квалификация на заетите в туристическия бранш**.** **Мярка 8:** Изграждане и функциониране на туристически информационен център.
	Мярка 9: Изработване на рекламни материали за популяризиране на общината като туристическа дестинация. Изработване на рекламни и сувенирни продукти и участие в туристически борси и изложения.
	Мярка 10: Създаване на общинско предприятие за туризъм, култура, спорт и отдих.
	Мярка 11 : Археологически проучвания и възстановяване на могилен комплекс на територията на общината
	Мярка 12: Изграждане на нови туристически обекти
ПРИОРИТЕТ 4 **Развитие на селско и горско стопанство**	**Мярка 1:** Създаване на общински център /офис/ за консултантски услуги към Национална служба за съвети в земеделието.
	Мярка 2: Създаване на условия за развитие на земеделски стопанства.
	Мярка 3: Създаване на условия за развитие на животновъдни обекти.

	Мярка 4: Създаване на условия за развитие на овощарски обекти.
	Мярка 5: Създаване на тържища и борси.
	Мярка 6: Възстановяване на горския потенциал, увреден от природни бедствия и пожари и въвеждане на превантивни дейности.
ПРИОРИТЕТ 5 **Развитие на хранително – вкусовата промишленост**	**Мярка 1:** Насърчаване на бизнес инвестициите в създаване на хранително вкусови и преработвателни предприятия , чрез изграждане на инфраструктура за тях.
	Мярка 2: Насърчаване на създаването на групи производители.
	Мярка 3: Подкрепа за създаване и развитие на микро – предприятия.

ЧАСТ III.
ОПИСАНИЕ НА КОМУНИКАЦИОННАТА СТРАТЕГИЯ, НА ПАРТНЬОРИТЕ И ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ФОРМИТЕ НА УЧАСТИЕ В ПОДГОТОВКАТА И ИЗПЪЛНЕНИЕТО НА ПИРО ПРИ СПАЗВАНЕ НА ПРИНЦИПИТЕ ЗА ПАРТНЬОРСТВО И ОСИГУРЯВАНЕ НА ИНФОРМАЦИЯ И ПУБЛИЧНОСТ

1. Същност на комуникационната стратегия

Настоящата Комуникационна стратегия се изготвя на основание Методически указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.

Главна цел при разработването на ПИРО е да се осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество. Необходимо е да се идентифицират заинтересованите страни и участниците в процеса на

формирането и прилагането на местната политика за интегрирано устойчиво развитие. Трябва да се осигури прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност като цяло, както и да се мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО.

След като бъдат идентифицирани заинтересованите страни следва да бъдат включени както на етапа на разработване и приемане на ПИРО, така и при реализацията на целите и приоритетите, заложени в плана.

Ангажимент на Община Долна баня е да осигури необходимата публичност и да предприеме всички възможни мерки за поддържане на интереса и мотивацията за участие на местните общности в определянето и в реализацията на целите и приоритетите на документа.

ПИРО се обсъжда и съгласува със заинтересованите органи и организации, с икономическите и социалните партньори, образователни, здравни и културни институции, както и с физически лица и представители на юридически лица, имащи отношение към развитието на общината, като се цели предоставяната информация да достигне до максимален брой представители на заинтересованите страни и да се осигури тяхното участие в обсъжданията и вземането на решенията. За изпълнението на този ангажимент общината разработва съответна комуникационна стратегия, която да гарантира прилагането на принципа на партньорство и да осигури прозрачност на процеса по изготвяне и реализация на плана чрез одобрение, изпълнение и проследяване на набор от подходящи мерки и действия.

2. Необходими действия за осигуряване на информация и публичност

- Предоставяне в подходяща форма на информация за предвижданията на Плана за интегрирано развитие на община Долна баня, за ролята на гражданите и на бизнеса по отношение определянето на приоритетите за развитие на общината и реализацията им, както и за очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, в областта на техническата инфраструктура, туризма и околната среда;

- Фокусиране на вниманието върху възможностите за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проектни идеи с

участието на публичния сектор, насочени към подобряване на физическата среда и на услугите, предоставяни на гражданите и бизнеса;

- Разясняване на конкретните задачи, които стоят пред кмета, общинския съвет, общинската администрация, социалните и икономическите партньори, неправителствените организации и гражданското общество за осигуряване висока ефективност при изпълнението на плана;

- Разясняване на необходимостта и значението на стратегическото планиране развитието на общината за повишаване ефикасността на публичните разходи и осигуряването на по-голяма добавена стойност от тях, както и за подобряване на стандарта на живот на населението;

- Привличане вниманието на заинтересованите страни и гражданското общество за формиране на позитивно обществено мнение и активна гражданска позиция по отношение участието и подкрепата на ръководството на общината за подготовката и реализация на плана.

3. Принципи на комуникационната стратегия

Комуникационната стратегия се основава на следните основни принципи:

- Публичност

Създаване на условия и осигуряване на възможност за включване на гражднаните и всички заинтересовани страни в процеса по изработване и реализация на плана, чрез всички възможни методи.

- Прозрачност

Прозрачността цели постигането и утвърждаването на определен информационен стандарт, който не подлага на съмнение ефективността на работата на общината и в същото време удовлетворява обществената потребност от публичност за нейната дейност. Принципът цели да осигури информирация, относно очакваните резултати и ползи за общността.

- Защита на обществения интерес

Изграждане на съпричастност в гражданите към проблемите на общината и мотивирането им за участие в нейното управление.

- Ефективност на разходите

  Постигане на максимални резултати с наличните ресурси.

- Законосъобразност

В съответствие с приетите нормативни актове в страната и общината.

- Мониторинг и периодична актуализация

4. Цели на комуникационната стратегия

Функцията на комуникационната стратегия е да насърчи общуването и сътрудничеството между различните местни структури. Да стимулира активния диалог и съпричастността на всички заинтересовани страни към процесите на формиране на прозрачно управление, включително и чрез предоставяне на възможности гражданите и структурите на гражданското общество да изразяват мнението си за управлението на общината; да привлича обществения интерес; да разясни възможностите и ползите от приоритетите на ПИРО; да осигури прозрачност и откритост при нейното изпълнение.

4.1. Главна цел

Главната цел на комуникационната стратегия е да осигури прилагането на принципа за партньорство и сътрудничество за интегрирано устойчиво развитие, да осигури прозрачност и информация относно очакваните резултати и ползите за местната общност и да мотивира обществеността за активно участие в процеса на подготовка и реализация на ПИРО за периода 2021-2027 г.

4.2. Специфични цели

- Повишаване нивото на информираност за процеса на разработване и изпълнение на ПИРО на всички заинтересовани страни /граждани, институции, неправителствени организации, бизнес/

- Привличане на общественото внимание към хората от различните уязвими групи, към техните потребности и възможности за решаване на

проблемите им, за толерантност, социална интеграция, равни права и равен достъп на всеки до възможности за развитие.

- Да осигурява канали за комуникация между местната власт, населението, структурите на гражданското общество и бизнеса.

5. Нива на комуникация

Комуникационната стратегия включва механизъм за осигуряване на информация, отчетност и прозрачност относно постигнатите резултати и използваните финансови ресурси по програмата за реализация на плана за интегрирано развитие.

- Вътрешно ниво

На това ниво се цели оптимизиране на комуникационните процеси в администрацията, чрез:

- Подобряване на вътрешния обмен на документи и информация, и на хоризонталната комуникация;
- Осигуряване на лесен достъп до информационните ресурси и оперативната информация на експертите, отговарящи за комуникацията.

- Общинско ниво

На това ниво се осъществяват конкретни комуникационни политики и дейности, насочени към гражданите и към местните обществени и бизнес организации и медиите. Комуникацията на това ниво е подчинена на целите за прозрачност, насърчаване на диалог и сътрудничество.

- Регионално ниво

Това ниво цели поддържане на ефективна комуникация и координация с регионални структури за развитие, по осигуряване на съответствие на плана за развитие със стратегическите документи на регионално ниво.

- Държавни органи на местно ниво

Цели се поддържане на продуктивна комуникация с държавните органи, относно прилагането на методическите указания по разработването

и последващите етапи от реализацията на ПИРО, както и с управляващите органи на оперативните програми по усвояването на средства от европейските фондове.

6. Заинтересовани страни

Комуникационната стратегия трябва да се фокусира върху идентифицирането и включването на заинтересованите страни и гражданското общество чрез подходящи форми, включително кампании за идентифициране на проектни идеи, които да бъдат включени в програмата за реализация на плана.

Разработването на ПИРО се проведе в условията на извънредната епидемична обстановка в резултат на глобалната пандемия на COVID-19, поради което процесът на публичност и работа със заинтересованите страни се осъществи предимно в интернет пространството, чрез разпространяване на информация и провеждане на анкетни проучвания.

Цялата информация към гражданите и заинтересованите страни по разработването на плана е свободно достъпна на интернет страницата на Община Долна баня – dolna-banya.net, на която бе публикувана на анкетата за разработване на ПИРО, също така бе поставена във входа на общинска администлация кутия за проектни предложения и анкетни карти.

6.1. Основни групи заинтересовани страни, имащи отношение по разработването на ПИРО

Определянето на целите и приоритетите на плана и мерките, чрез които ще се реализират тези цели и приоритети следва да са ангажимент, както на общинска администрация, така и на общински и държавни институции, гражданското общество, неправителствени организации и местния бизнес.

- Общинска администрация и Общински съвет

Първата целева група е ангажирана както в процесите на разработване, актуализиране и отчитане на плана за развитие, така и при изпълнението на приоритетите и мерките заложени в него. В нея се включват кмет и кметски екип, екипите за разработване, изпълнение и мониторинг на изпълнението на ПИРО. Служителите в местната администрация са пряко свързани с цялостния процес по реализацията на

местната политика и освен административни и логистични функции могат и трябва да изразяват отношение и по генерирането на стратегически и управленски идеи. Като преки участници и по служебни задължения в процесите по съставяне и изпълнение на плана, те могат да инициират идеи и действия, както и да идентифицират други заинтересовани лица. Общински съвет е пряко ангажиран с приемането на актовете на Кмета на общината.

- Общински институции – социални, образователни, здравни, културни и др.

Въпреки, че е разнородна по състав, тази група има качества да влияе на обществените процеси, да формира мнения и нагласи, което я прави силен инструмент по отношение на определяне на приоритетите за развитие на общината. С представителите на тази целева група са проведени фокус групи и дискусии.

- Гражданско общество

Тази грпа включва гражданите като крайни страни засегнати в процеса на разработване и прилагане на регионалните политики на местно ниво. Гражданското участие в процесите на вземане на решения по публичните политики е задължително и е осигурено с провеждане на анкети, чрез които да бъдат събрани и анализирани техните мнения и идеи.

- Неправителствени организации

При разработване на ПИРО тази целева групи заема важно място при определяне на приоритетите за развитие на общината и реализацията им, както и очакваните резултати в икономическата, социалната сфера, техническата инфраструктура и околната среда. Групата има определяща роля за изграждане на публично-частни партньорства и реализацията на проектни идеи, насочени към подобряване на физическата среда и на услугите, предоставяни на гражданите.

- Бизнес

Тази група включва представители от местния бизнес и чуждестранни и инвеститори.

7. Начин на работа със заинтересованите страни

Наложените рестриктивни мерки за провеждане на групови мероприятия, в резултат от възникналата пандемия от COVID-19, ограничават възможностите за събиране на повече хора на едно място, поради което основно средство за комуникация е онлайн пространството.

Информацията, относно разработването на ПИРО, да се обявява публично на интернет страницата на общината. За всяко проведено събитие, анкетно проучване и организационно мероприятие да бъде налична одитна следа.

Анкетно проучване

Проведеното анкетно проучване бе с цел да се съберат гледните точки на гражданите, местните бизнес структури и други заинтересовани страни, относно нагласите и очакванията във връзка с разработване на ПИРО. Въпросите в анкетата бяха насочени тематично към разделите на ПИРО: подреждане на приоритети, идентифициране на недостатъци/проблеми, приоритетни зони за въздействие, предложения за конкретни проекти и др.

Бяха изработени две анкети – за граждани и за местен бизнес, като по-активни в попълването от заитересованите страни бяха гражданите на общината. Това показва ангажираност на гражданското общество за преодоляване на проблемите за развитие в общината и търсене на работещи решения за просперитета и. В анкетното проучване участие са взели малка част от представителите на частния бизнес.

Резултати от проучването

Участниците в анкетното проучване са определили като най-важни за развитието на община Долна баня следните приоритети:

- Популяризиране на община Долна баня като туристическа дестинация и повишаване нивото на предлаганите туристически услуги;
- Опазване на околната среда и оплзотворяване на природните ресурси;
- Подобряване на качеството на предлаганите здравни и медицински услуги;
- Подкрепа и стимулиране на малкия и среден бизнес в община Долна баня;

- Подобряване състоянието на пътната инфраструктура.

Според резултатите на участниците в анкетното проучване най-големите недостатъци/проблеми на общината са:

- Липса на достатъчно предприятия и работни места;
- Безработица и ниски доходи;
- Обезлюдяване на насените места;
- Състоанието на техническата инфраструктура;
- Непълноценно използване на туристическия потенциал и природните дадености.

На въпроса кои са основните предимства на община Долна баня, участниците в проучването са посочили:

- Местоположението;
- Природните дадености;
- Човешкия потенциал.

Като приоритетни зони за въздействие са посочени:

- Подобряване на съществуващите и/или изграждане на индустриална бизнес зона;
- Подобряване и развитие на зони за отдих;
- Подобряване и развитие на зони за култура и духовност.

8. Дейности за постигане на целите

- Публикуване на информация, относно разработването на ПИРО на интернет страницата на общината;

- Уведомяване по имейл бизнес субектите на територията на общината;

- Изработване и разпространение (през интернет и с поставяне на достъпно място в Центъра за административно обслужване) на анкета за участие и идентифициране на заинтересованите страни;

- Възможност на заинтересованите страни да представят проекти, мнение и предложения;

- Изготвяне на покани и организиране на работни срещи/фокус групи със заинтересованите групи;

- Своевременно публикуване на информация на резултатите от дейността на работните групи.

ЧАСТ IV.
ОПРЕДЕЛЯНЕ НА ЗОНИ ЗА ПРИЛАГАНЕ НА ИНТЕГРИРАН ПОДХОД ЗА УДОВЛЕТВОРЯВАНЕ НА ИДЕНТИФИЦИРАНИТЕ НУЖДИ И ЗА ПОДКРЕПА НА ПОТЕНЦИАЛИТЕ ЗА РАЗВИТИЕ И НА ВЪЗМОЖНОСТИТЕ ЗА СЪТРУДНИЧЕСТВО С ДРУГИ ОБЩИНИ

Според йерархичната система от градове-центрове, представена в Актуализацията на Националната концепция за пространствено развитие, град Долна баня е определен в пета категория – „много малки градове и села, центрове с общинско значение за територията на съответните общини“.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027, следва да се определят приоритетните зони за въздействие. В тях ще бъде съсредоточено изпълнението на мерките и дейностите, предвидени в Програмата за реализация на ПИРО.

Зоните за въздействие се определят на база SWOT анализа на силните и слабите страни на общинската територия, резултатите от проучванията на общественото мнение и на заинтересованите страни, стратегическите документи на общината, както и на потенциала за развитие. Това изискване е свързано с водещият принцип за „единство на социално-икономическото и пространственото планиране“. Зоната за въздействие се определя в границите на структурно обособена част от територията на общината, като конкретният й териториален обхват се съобразява и с разполагаемите финансови, времеви, технологически и кадрови ресурси и потенциални партньорства, достатъчни за реализация на идентифицираните за съответната зона интервенции.

В Плана за интегрирано развитие на община Долна баня 2021-2027 могат да бъдат дефинирани 2 зони за въздействие – зона 1

административен център на община Долна баня и зона 2- село Свети Спас, като са подбрани няколко приоритета, които имат най-голям потенциал да повлияят върху социално-икономическото развитие на общината.

- **Зона 1 – ГРАД ДОЛНА БАНЯ**

  - Поддръжка на пътна мрежа;
  - Поддръжка и подмяна на водоснабдителна и канализационна мрежа;
  - Поддръжка и рехабилитация на публични сгради (административна сграда, читалище, училища, детска градина, здравно заведение);
  - Поддръжка на гробищен парк;
  - Облагородяване на публични пространства;
  - Поддръжка и изграждане на зони за отдих, спорт и детски площадки;
  - Дейности по управление на отпадъци и опазване на околната среда;
  - Дейности за развитие на туризма – рекреативен, балнологичен еко, селски и културно- исторически туризъм

- **Зона 2 – СЕЛО СВЕТИ СПАС**

  - Поддръжка и изграждане на пътна мрежа;
  - Поддръжка, изграждане и подмяна на водоснабдителна и канализационна мрежа;
  - Изграждане на зони за отдих, спорт и детски площадки
  - Дейности за развитие на туризма – рекреативен, еко и селски;
  - Облагородяване на публични пространства;
  - Привличане на инвестиции.

С така определените приоритетни зони ще се постигне максимален ефект с ограничени ресурси. Подбраните приоритетни зони за въздействие са съобразени с реалните потребности за развитието на община Долна баня, които са идентифицирани в следствие направения анализ и

реализирани допитвания до обществеността в изпълнение на комуникационната стратегия на ПИРО.

ЧАСТ V.
ПРОГРАМА ЗА РЕАЛИЗАЦИЯ НА ПИРО И ОПИСАНИЕ НА ИНТЕГРИРАНИЯ ПОДХОД ЗА РАЗВИТИЕ

Програмата за реализация на ПИРО на община Долна баня за периода 2021-2027 г. има задачата на основата на поставените стратегически цели и приоритети за развитие на общината, залегнали в плана, да осигури вътрешната и външна съгласуваност на факторите за развитието и ресурсите за реализация на плана, като оптимизира възможностите за финансиране, институционалната подкрепа и техническа помощ за изпълнение на плана. Основна цел на програмата за реализация на ПИРО е да обвърже ясно и недвусмислено поставените стратегически цели и приоритети с идентифицирани конкретни, измерими и изпълними мерки и дейности, за изпълнението на които е планиран индикативен бюджет, отговорни звена от администрацията и са дефинирани възможните източници на финансиране. При изготвянето на програмата за реализация на ПИРО на община Долна баня и при определянето на мерките и дейностите, изпълнението на които ще доведе до устойчиво и интегрирано развитие на общината, са взети предвид направените изводи от SWOT - анализа, постъпили в изпълнение на комуникационната стратегия мнения, обществени дебати и допитвания до всички заинтересовани страни.

Програмата за реализация на ПИРО има 7 годишен период на действие и е отворен документ, който може да бъде актуализиран периодично в зависимост от условията и прогнозите за реализация на плана с цел ефективност и ефикасност при изпълнението на целите и приоритетите за развитие. Необходимостта от реализация на програмата за изпълнение на ПИРО зависи и от направените изводи от междинни и годишни отчети на плана, които са част от действията по мониторинг и оценка на изпълнението на плана. Не на последно място, програмата за реализация на ПИРО е разработена на база на прилагането на интегриран подход.

Мерките, заложени в програмата за реализация на ПИРО са приложими, постижими и реалистични, с конкретни измерими резултати и с реални източници на финансиране.

ЧАСТ VI.
МЕРКИ ЗА ОГРАНИЧАВАНЕ ИЗМЕНЕНИЕТО НА КЛИМАТА И МЕРКИ ЗА АДАПТИРАНЕ КЪМ КЛИМАТИЧНИТЕ ПРОМЕНИ И ЗА НАМАЛЯВАНЕ НА РИСКА ОТ БЕДСТВИЯ

В тази част на ПИРО следва да се опише връзката между рисковете и проблемите, идентифицирани в аналитичната част на плана, дефинираните цели и приоритети в неговата стратегическа част и предвидените в Програмата за реализация мерки за ограничаване на изменението на климата и за адаптация към вече настъпили промени.

Съгласно Методическите указания за разработване и прилагане на ПИРО за периода 2021-2027 г. в процеса на разработване на документа следва да се вземе под внимание разработената Национална стратегия за адаптация към изменението на климата и План за действие. Стратегията очертава рамка и приоритетни направления за адаптация към изменението на климата на национално и секторна ниво в периода до 2030 г. Дефинирани са възможни мерки за намаляване уязвимостта на страната от климатичните промени и за подобряване капацитета за адаптиране на природните, социалните и икономическите системи към проявяващите се въздействия от изменението на климата.

В Плана за действие са включени конкретни дейности по сектори, които биха могли да намерят отношение в ПИРО, като е представена информация относно техния приоритет, показатели за изпълнение, отговорни институции, партньори и др.

Тематичната насоченост на предложените в Плана за действие дейности обхваща следните сектори:

- Сектор „Селско стопанство“
- Сектор „Биологично разнообразие и екосистеми“
- Сектор „Енергетика“
- Сектор „Гори“

- Сектор „Човешко здраве“
- Сектор „Туризъм“
- Сектор „Транспорт“
- Сектор „Градска среда“
- Сектор „Води“

В резултат на извършения преглед на предложените в Плана за действие конкретни дейности, за целите на ПИРО са определени онези от тях, чието изпълнение е приложимо, реалистично и ресурсно обезпечено за територията на община Долна баня. Тези дейности са съобразени и с други приложими планове и програми в областта на околната среда и адаптацията към изменението на климата, разработени на национално, областно и общинско ниво и са включени в Приложение 1 – Мерки в Програмата за реализация на ПИРО на община Долна баня за периода 2021-2027 г.

ЧАСТ VII.
НЕОБХОДИМИ ДЕЙСТВИЯ И ИНДИКАТОРИ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО

За целите на наблюдението и оценката се изгражда система, която включва формите и начините за събиране на информация, индикаторите за наблюдение, органа за наблюдение и организацията на работата по наблюдението и оценката, както и системата на докладване и осигуряване на информация и публичност. Описанието на тази система и на действията, които ще осигурят нейното ефективно функциониране, са част от структурата на ПИРО.

Предмет на наблюдението и оценката е изпълнението на целите и приоритетите на плана на основата на резултатите от подготовката и изпълнението на мерките и проектите, включени в Програмата за реализация на плана и на базата на определените индикатори за наблюдение и оценка.

Индикаторите за наблюдение и оценка са дефинирани съобразно смисъла и съдържанието на стратегическите цели и приоритетните области на стратегията. Системата от индикатори обединява два основни компонента – индикатори за резултат, проследяващи степента на

изпълнение на целите, както и индикатори за продукт, измерващи ефектите от изпълнението на мерките в рамките на приоритетните области.

При разработването и прилагането на системата от индикатори за наблюдение и оценка на изпълнението на ПИРО са взети предвид общите индикатори в областта на регионалната политика и за постигане на растеж и заетост чрез структурната помощ на ЕС през периода 2021-2027 г.

Наблюдението и оценката на ПИРО се осъществява в съответствие с разпоредбите на ППЗРР. Съгласно изискванията на ЗРР, за изпълнението на ПИРО се извършва междинна и последваща оценка на изпълнението.

Орган за наблюдение на плана за интегрирано развитие на общината е Общинският съвет. В процеса на наблюдение на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината, общинският съвет осигурява участието на заинтересованите органи, организации, физически и юридически лица при спазване на принципа за партньорство, публичност и прозрачност при изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината.

Кметът на общината организира наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината. За резултатите от наблюдението на изпълнението на плана за интегрирано развитие на общината се разработва годишен доклад.

Годишният доклад за наблюдението на изпълнението на ПИРО се изготвя по определен ред по предложение на кмета на общината и се внася за обсъждане и одобряване от общинския съвет до 31 март на всяка следваща година. Докладът се оповестява на интернет страницата на общината.

В цялостния процес на наблюдение и оценка при спазване на принципа за партньорство участват общинският съвет, кметът на общината, кметският наместнк, общинската администрация (определена работна група), социалните и икономическите партньори, неправителствените организации, представителите на гражданското общество в общината.

Индикаторите за наблюдение и резултат са разработени в отделен документ, Приложение № 3 към настоящия план.

ЗАКЛЮЧЕНИЕ

Планът за интегрирано развитие на община Долна баня за периода 2021-2027 г. е разработен съгласно препоръките, изведени в Методическите указания за разработване и прилагане на планове за интегрирано развитие на община (ПИРО) за периода 2021-2027 г.

ПИРО е отворен документ и може да бъде изменян и актуализиран с решение на Общински съвет - Долна баня.

Настоящият план е приет с **Решение №97 от Протокол №10/29.12.2021 г.** на редовно заседание на Общински съвет град Долна баня.

Председател на Общински съвет
Лиляна Драганова / П /

Приложение № 1

Програма за реализация на ПИРО на община Долна баня за периода 2021-2027 г. :
описание на предвидените мерки и дейности

Приоритет	Мярка	Дейност/проектна идея*	Кратко описание	Територия/зона за прилагане на интегриран подход (зона за въздействие)**	Индикативен бюджет	Източник на финансиране	Срок за изпълнение	Административна структура (звено в общината), отговорно за реализация на мярката
Приоритет 1 Подобряване състоянието на градската инфраструктура	**Мярка 1** Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води		Изграждане и реконструкция на съществуваща водопроводната мрежа; Изграждане на пречиствателна станция за отпадни води в землището на града;	Цялата територия на общината	10 000 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Реконструкция и рехабилитация на улична и пътна мрежа		Реконструкция и рехабилитация на улична мрежа, тротоари, пешеходни алеи, улично осветление	Цялата територия на общината	15 000 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Подобряване на транспортната свързаност		Поставяне на указателни табели, подмяна на стари такива; Подновяване на автобусните спирки с нови	Зона 1	50 000	Общински бюджет	2021 - 2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 4 Благоустрояване на централните части на населените места.		Благоустрояване на централните части на населените места чрез изграждане на зелени площи, спортни/детски площадки, велоалеи, облагородяване на парковите пространства.	Цялата територия на общината	50 000	Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 2 Подобряване на материално техническата база	**Мярка 1** Подобряване на състоянието и МТБ на здравната инфраструктура		Ремонт и преустройство на съществуваща сграда в медицински център. Изграждане на асансьор за достъпност. Цялостно оборудване и обзавеждане	Цялата територия на общината	700 000	Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура		Промяна на предназначението на съществуваща сграда в ученическо общежитие в ПГ "Христо Ботев"	Цялата територия на общината	500 000	Бюджет на ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура и местата за отдих в общината		Изграждане на открити спортни/фитнес площадки на територията на общината	Зона 1 и Зона 2	50 000	Държавен / общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Изграждане на спортна площадка за футбол в СУ "Неофит Рилски"	Цялата територия на общината	100 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 4 Подобряване на състоянието и МТБ на културната инфраструктура в общината		Подобряване на материалната база на НЧ "Рила -1898"	Цялата територия на общината	200 000	Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 5 Подобряване на състоянието и МТБ на социалната инфраструктура		Обновяване на кухненско оборудване, обзавеждане и изграждане на аспирационна система в Кухня-майка	Цялата територия на общината	40 000	Държавен / общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Подобряване на условията на живот в съществуващи сгради ЦНСТПЛПР 1 и 2 и на ЦНСТДБУ "Константа Ляпчева"	Цялата територия на общината	35 000	Държавен/ общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Разкриване на нова социална услуга за пълнолетни лица с психически разстройства	Цялата територия на общината	600 000	Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 3 Дейности в сферата на социалните услуги	**Мярка 1** Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи		Въвеждане на мерки за справяне със социалната изолация на маргинализирани общности и осигуряване на заетост.	Цялата територия на общината	200 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Поддържане на качеството и създаване на нови социални услуги в общината		Разширяване на пакета от социални услуги предлагани на територията на общината	Цялата територия на общината	500 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня

Приоритет 4 Дейности в сферата на здравните услуги в общината	**Мярка 1** Подобряване качеството на здравните услуги и достъпа до тях		Ремонт и преустройство на съществуваща сграда в медицински център. Ново оборудване и обзавеждане. Осигурена достъпна среда - монтиране на асансьор.	Цялата територия на общината	700 000	Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Отваряне на спешен медицински кабинет и денонощна аптека, достъпни за всички жители на общината.	Цялата територия на общината		Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня и заинтересовани страни
	Мярка 2 Обхващане на населението с програми за здравна профилактика и подобряване на условията за достъп до първична и специализиране медицинска помощ		Осигуряване на безплатни профилактични прегледи.	Цялата територия на общината	5 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 4 Повишаване на здравната култура на населението		Провеждане на здравни информационни кампании.	Цялата територия на общината	1 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 5 Дейности в сферата на културата и културния живот в общината	**Мярка 1** Провеждане на културни събития и фестивали в общината и подпомагане организирането на нови		Организиране и провеждане на масови културни мероприятия	Цялата територия на общината	70 000	Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Създаване на нови паметници на културата		Създаване нан туристически обект "Пограничено средновековно селище и поставяне на монументален християнски кръст" в м. Градище	Цялата територия на общината		Общински бюджет/ Дарения	2021 - 2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Опазване на паметниците на културата		Съхраняване на паметниците на културата	Цялата територия на общината	5 000	Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 6 Дейнасти в сферата на образованието в общината	**Мярка 1** Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение.		Изграждане на достъпна среда в училище СУ "Неофит Рилски"	Цялата територия на общината	100 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Изграждане на достъпна среда в училище ПГ "Христо Ботев"	Цялата територия на общината	100 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Изграждане на нова пристройка за обхват на децата, подлежащи на задължително предучилищно образование	Цялата територия на общината	600 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 7 Дейности в сферата на спорта	**Мярка 1** Изграждане на нови спортни/фитнес площадки		Изграждане на открити спортни/фитнес/детски площадки на територията на общината	Цялата територия на общината	50 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Поддържане на открити и закрити спортни площи за насърчаване на масовия спорт и провеждане на масови спортни събития		Изграждане на футболно игрище в СУ "Неофит Рилски"	Цялата територия на общината	100 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 8 Опазване на околната среда	**Мярка 1** Подобряване управлението на отпадъците чрез предотвратяване или ограничаване на тяхното вредно въздействие върху човешкото здраве и околната среда.		Разширяване на въведените мерки за разделно събиране на отпадъци	Цялата територия на общината	100 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Рекултивация на депа за битови отпадъци		Рекултивация на общинско сметище за твърди битови отпадъци	Цялата територия на общината	1 200 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Почистване на коритата на водните басейни, намиращи се на територията на общината		Почистване на коритата на водните басейни	Цялата територия на общината	4 000 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня

Приоритет 9 Мерки за енергийна ефективност	**Мярка 1** Топлинна изолация на ограждащите конструкции на сградите и подмяна на дограма		Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на НЧ "Рила -1898"	Цялата територия на общината	500 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
			Въвеждане на мерки за енергийна ефективност на сградана на ПГ "Христо Ботев"	Цялата територия на общината	500 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Газифициране		Газификация в града - административни сгради и домакинства	Зона 1	5 000 000	Общински бюджет/ Средства от ЕС	2021 - 2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Подмяна на улично и парково осветление с енергоспестяващи LED осветителни тела		Подмяна на улично и парково осветление с енергоспестяващи LED осветителни тела	Цялата територия на общината	100 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 10 Създаване на нови и облагородяване на съществуващи публични пространства	**Мярка 1** Изграждане на нови зелени площи и места за отдих в публичните пространства		Облагородяване на публични пространства	Цялата територия на общината	100 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Изграждане на детски, образователни и фитнес площадки в градската среда		Изграждане на детски/спортни/фитнес площадки	Цялата територия на общината	50 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Разширяване и поддръжка на гробищен парк		Разширяване и поддръжка на гробищен парк	Цялата територия на общината	70 000	Общински бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 11 Насърчаване на инвестиции и създаване на нови работни места	**Мярка 1** Активиране на неактивни лица, чрез осигуряване на заетост, социална интеграция и повишаване на конкурентноспособността им		Създаване на нови работни места	Цялата територия на общината	200 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 12 Развитие на туризма	**Мярка 1** Развитие на разнообразни форми на туризъм - рекреативен, спортен, еко, балнеологичен		Реконструкция и възстановяване на Манастир "Възнесение Господне" в с. Свети Спас	Зона 2	400 000	Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 2 Изграждане на парк по поречието на река Марица (масиви 37, 40, 90, 91, 92, 212 по кадастрална карта)		Предвижда се изграждане на водни съоръжения на открито, алеи и кътове за отдих, барбекюта, увеселителни площадки, речен кей. Частта от р. Марица ще бъде завирена и превърната в езеро. Територията на парка включва земите, попадащи в масиви 37, 40, 90, 91, 92, 212 по кадастралната карта на землището на Долна баня.	Зона 1	100 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/ Средства от ЕС	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 3 Изграждане на туристически етнографски център		Изграждане на архитектурно - етнографски комплексза художествени занаяти и възстановка на културно - исторически фрагменти	Зона 1	100 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет/	2021 - 2027	Общинска администрация Долна баня
	Мярка 4 Насърчаване на форми за сътрудничество между професионалните гимназии и местния туристически бизнес (дуално обучение)		Насърчаване на форми за сътрудничество между професионалните гимназии и местния туристически бизнес	Цялата територия на общината	5 000	Общински бюджет/ Държавен бюджет	2021-2027	Общинска администрация Долна баня
Приоритет 13 Развитие на селско и горско стопанство	**Мярка 1** Създаване на общински център към Национална служба за съвети в земеделието		Създаване на офис за консултантски услуги към Национална служба за съвети в земеделието	Зона 1	0	Държавен бюджет	2021- 2027	Общинска администрация

Приложение № 1А

Индикативен списък на важни за общината проекти,
включени в ПИРО на община Долна баня за периода 2021-2027 г.

		Проекти	Проектна готовност	Индикативен срок на изпълнение (месеци)	Общ индикативен бюджет на проектната идея (в хил. лв.)	Допълнителна информация
Приоритет 1 - Подобряване състоянието на градската инфраструктура	Мярка 1 - Подобряване на водоснабдяването, канализацията и пречистването на отпадните води	Проект 1 - Реконструкция и подновяване на част от уличната водопроводна мрежа на 15 улици на територията на гр. Долна баня	Да	12	1 344 200	
		Проект 2 - Реконструкция и подновяване на част от уличната водопроводна мрежа на 35 улици на територията на гр. Долна баня	В процес на изпълнение	12	4 500 000	
	Мярка 2 - Реконструкция и рехабилитация на пътна мрежа	Проект 1 - Рехабилитация на улица "Райна Княгиня" в гр. Долна баня	В процес на изпълнение	12	158 333	
Приоритет 2 - Подобряване на материално техническата база	Мярка 1 - Подобряване на състоянието и МТБ на здравната инфраструктура	Проект 1 - Ремонт и преустройство на съществуваща сграда в медицински център	В процес на изпълнение	60	700 000	
	Мярка 2 - Подобряване на състоянието и МТБ на образователната инфраструктура	Проект 1 - Промяна на предназначението на съществуваща сграда в ученическо общежитие в ПГ "Христо Ботев"	Да	60	500 000	
		Проект 2 - СМР на детска градина - преустройство на съществуваща сграда и изграждане на нова пристройка	В процес на изпълнение	48	600 000	

	Мярка 3 - Подобряване на състоянието и МТБ на спортната инфраструктура и местата за отдих в общината	Проект 1 - Изграждане на спортна площадка за футбол в СУ "Неофит Рилски"	Да	24	100 000	
	Мярка 4 - Подобряване на състоянието и МТБ на специалната инфраструктура	Проект 1 - Подобряване на условията на живот в съществуващи сгради ЦНСТПЛПР 1 и 2 и на ЦНСТДБУ "Константа Ляпчева"	Проекта идея	24	35 000	
		Проект 2 - Разкриване на нова социална услуга за пълнолетни лица с психически разстройства	Проекта идея	48	600 000	
Приоритет 3 - Дейности в сферата на социалните услуги	Мярка 1 - Подобряване качеството на социалните услуги, заетостта и интеграцията на групи в социална изолация и малцинствени групи	Проект 1 - Топъл обяд в условията на пандемията от COVID-19 в община Долна баня	В процес на изпълнение	12	101 871	
		Проект 2 - Патронажна грижа + в община Долна баня	В процес на изпълнение	24	300 975	
		Проект 3 - Оборудване и обзавеждане на 5 социални услуги в Община Долна баня	В процес на изпълнение	12	35 724	
Приоритет 4 - Дейнасти в сферата на образованието в общината	Мярка 1 - Подобряване качеството на достъпа до образованието и създаване на благоприятна среда за реализация на младото поколение	Проект 1 - Изграждане на достъпна среда в училище СУ "Неофит Рилски"	Да	12	100 000	
		Проект 2 - Изграждане на достъпна среда в училище ПГ "Христо Ботев"	Да	12	100 000	

Приоритет 5 - Дейности в сферата на спорта	Мярка 1 - Поддържане на открити и закрити спортни площи за насърчаване на масовия спорт и провеждане на масови спортни събития	Проект 1 - Изграждане на футболно игрище в СУ "Неофит Рилски"	Да	24	100 000	
Приоритет 6 - Опазване на околната среда	Мярка 1 - Рекултивация на депо за битови отпадъци	Проект 1 - Рекултивация на общинско сметище за твърди битови отпадъци	Да	60	1 200 000	
	Мярка 2 - Почистване на коритата на водните басейни, намиращи се на територията на общината	Проект 1 - Почистване на Луджо дере, Гробищарско дере и Събча дере, находящи се в гр. Долна баня	Да	60	942 873	
		Проект 2 - Почистване на Селско дере, находящо се в гр. Долна баня	Да	60	960 603	
		Проект 3 - Почистване на Каменисто дере, находящи се в гр. Долна баня	Да	60	944 907	
		Проект 4 - Почистване на река Бистрица, находяща се в гр. Долна баня	Да	60	918 480	
Приоритет 7 - Създаване на нови и облагородяване на съществуващи публични пространства	Мярка 1 - Изграждане на нови зелени площи и места за отдих в публичните пространства	Проект 1 - Създаване на кът за отдих, находящ се в близост до СУ "Неофит Рилски" и общинска болница в гр. Долна баня	В процес на изпълнение	12	10 000	
		Проект 2 - Разширяване на гробищен парк	Да	12	70 000	

Приоритет 8 - Развитие на туризма	Мярка 1 - Развитие на разнообразни форми на туризъм - рекреативен,	Проект 1 - Реконструкция и възстановяване на съществуващ обем на административна сграда и изпълнение на облицовка на главен вход и подпорно-дренажни стоманобетонови стени на Манастир "Възнесение Господне" в с. Свети Спас	Проектна идея	60	400 000	
	Мярка 2 - Изграждане на парк по поречието на р. Марица	Проект 1 - Крайградски парк за водни спортове и отдих; Изграждане на водни съоръжения на открито, алеи и кътове за отдих, барбекюта, увеселителни площадки, речен кей.Обособяване на райони за спортен и състезателен риболов. Територията на парка включва земите, попадащи в масиви 37, 40, 90, 91, 92, 212 по кадастралната карта на землището на Долна баня.	Проектна идея	60	100 000	
				Общ индикативен бюджет на всички проекти	14 822 966 лв.	

ИНДИКАТИВНА ФИНАНСОВА ТАБЛИЦА

Приложение № 2

ПИРО НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

/хил. лв./

Период 2021 - 2027	Собствени средства - Общински бюджет	Отн. дял (%)	Републикански бюджет	Отн. дял (%)	Средства от ЕС	Отн. дял (%)	Други източници	Отн. дял (%)	ОБЩО в лв.	ОБЩО в отн. дял (%)
Приоритет 1	**158 333**	**2,64%**	**5 844 200**	**97,36%**	**0**	**0%**	**0**	**0%**	**6 002 533**	**100%**
Приоритет 2	**1 203 000**	**47,46%**	**732 000**	**28,88%**	**600 000**	**24%**	**0**	**0%**	**2 535 000**	**100%**
Приоритет 3	**0**	**0%**	**35 724**	**8,15%**	**402 846**	**91,85%**	**0**	**0%**	**438 570**	**100%**
Приоритет 4	**0**	**0%**	**200 000**	**100%**	**0**	**0%**	**0**	**0%**	**200 000**	**100%**
Приоритет 5	**0**	**0%**	**100 000**	**100%**	**0**	**0%**	**0**	**0%**	**100 000**	**100%**
Приоритет 6	**0**	**0%**	**4 966 863**	**100%**	**0**	**0%**	**0**	**0%**	**4 966 863**	**100%**
Приоритет 7	**70 000**	**88%**	**10 000**	**12,00%**	**0**	**0%**	**0**	**0%**	**80 000**	**100%**
Приоритет 8	**40 000**	**8%**	**0**	**0%**	**460 000**	**92%**	**0**	**0%**	**500 000**	**100%**
ОБЩО	**1 471 333**	**9,93%**	**11 888 787**	**80,21%**	**1 462 846**	**9,86%**	**0**	**0%**	**14 822 966**	**100,00%**

Приложение № 3

МАТРИЦА НА ИНДИКАТОРИТЕ ЗА НАБЛЮДЕНИЕ И ОЦЕНКА НА ПИРО НА ОБЩИНА ДОЛНА БАНЯ ЗА ПЕРИОДА 2021-2027 г.

Индикатори за продукт					
Приоритет, мярка	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Период на отчитане**	**Целева стойност**
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 1 – ПОДОБРЯВАНЕ СЪСТОЯНИЕТО НА ПЪТИЩА, ГРАДСКА СРЕДА, КОМУНИКАЦИИ И ДРУГА ПРИЛЕЖАЩА ИНФРАСТРУКТУРА					
Приоритет 1 – Подобряване състоянието на градската инфраструктура	Изградена/рехабилитирана ВиК мрежа.	Км.	Община Долна баня ВиК Долна баня	Ежегодно	
	Домакинства, получили по-добро качество на вода.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Рехабилитирана пътна мрежа	Км.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Рехабилитирана общинска улична мрежа и тротоарна настилка	Км.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Нови автобусни спирки и подменени указателни знаци	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
Приоритет 2 - Подобряване на материално техническа база	Реконструкия, ремонт и обновяване на инфраструктура за здравни грижи.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Ремонтиране и обновяване на оборудване и обзавеждане на обектите на социална инфраструктура.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
	Ремонтиране на обекти на културната инфраструктура.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Ремонтиране на образователната инфраструктура.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Ремонтиране и изграждане на спортни съоръжения и обекти.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2

	Подобряване на материално техническата база на сгради с административни функции.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 2 – ДЕЙНОСТИ В СФЕРАТА НА СОЦИАЛНИ УСЛУГИ, ЗДРАВЕОПАЗВАНЕ, КУЛТУРА И ОБРАЗОВАНИЕ					
Приоритет 1 Дейности в сферата на социалните услуги в общината	Предлагани социални услуги на територията на общината.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	12
	Реализирани проекти в сферата на социалните услуги.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Осигурени работни места по национални и европейски проекти и програми.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	150
	Идентифицирани и активирани неактивни лица за включване в пазара на труда.	Бр.	Община Долна баня Агенция по заетостта	Ежегодно	50
	Внедрена система за мониторинг и качество на ефективността на предлаганите услуги.	Бр.	Община Долна баня АКСУ	Ежегодно	1
Приоритет 2 Дейности в сферата на здравните услуги в общината	Изграждане на асансьор за достъпност в общинската болница.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Проведени безплатни профилактични прегледи.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
	Проведени здравни информационни кампании.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
	Привличане на нови здравни специалисти.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Откриване на общинска аптека.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Отваряне на спешен кабинет	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
Приоритет 3 Дейности с сферата на културата и културния живот в общината	Организиране на културни събития.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	20
	Изграждане на нови паметници на културата	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2

Приоритет 4 Дейности в сферата на образованието в общината	Реализирани образователни проекти.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Обхванати деца за включване в образователния процес.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	100
	Ученици получили професионално ориентиране.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	50
	Учители повишили квалификацията си.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	20
Приоритет 5 Дейности с сферата на спорта	Подпомагане на спортни клубове.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Организиране на спортни състезания.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Изграждане на нови спортни/фитнес площадки.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Изграждане на спортна зала	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Проведени спортни празници и инициативи.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 3 – **ОПАЗВАНЕ НА ОКОЛНАТА СРЕДА (МЕРКИ ЗА ЕНЕРГИЙНА ЕФЕКТИВНОСТ, ОПАЗВАНЕ И ОБЛАГОРОДЯВАНЕ НА ПУБЛИЧНИ ПРОСТРАНСТВА-ПАРКОВЕ, ПЛОЩАДКИ И ГРАДИНКИ)**					
Приоритет 1 Опазване на околната среда	Рекултивирано общинско депо за твърди битови отпадъци.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Реализирани проекти/дейности/ инициативи в сферата на опазване на околната среда.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
	Събрано и обезвредено количество битови отпадъци към регионална депо за твърди битови отпадъци.	Тон	Община Долна баня	Ежегодно	210
	Разделно събиране на отпадъци.	Тон	Община Долна баня	Ежегодно	24
	Закупени машини за битови отпадъци.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Закупени съдове за събиране на битови отпадъци.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	100

	Площ залесени територии.	Дка.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Почистени корита на водни басейни в общината	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Разработени подзаконови нормативни документи за опазване на околната среда.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
Приоритет 2 Мерки за енергийна ефективност	Повишаване на енергийната ефективност на обществени сгради.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Подмяна на улично и парково осветление с енергоспестяващи осветителни тела.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Паспортизация на общински сгради.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Осигурено енергоспестяващо осветление в общински сгради.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	
	Газифициране в града	Км.	Община Долна баня	Ежегодно	
Приоритет 3 Създаване на нови и облагородяване на съществуващи публични пространства	Изграждане на места за отдих.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3
	Разширяване на съществуващ гробищен парк и реконструкия на прилежащата на терена църква.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Изграждане на детски площадки.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
СТРАТЕГИЧЕСКА ЦЕЛ 4 – **РАЗВИТИЕ НА РАЗНООБРАЗЕН И КОНКУРЕНТОСПОСОБЕН ТУРИЗЪМ, БАЗИРАН НА ПРИРОДНИ ДАДЕНОСТИ И ЧОВЕШКИ ПОТЕНЦИАЛ; РАЗВИТИЕ НА МЕСТНАТА ИКОНОМИКА.**					
Приоритет 1 Развитие на местната икономика	Открити нови предприятия.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Създаване на индустриална зона в общината	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Изградени високо технологични паркове и пространства	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	3

Приоритет 2 Насърчаване на инвестиции и създаване на нови работни места	Открити нови работни места.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	150
Приоритет 3 Развитие на туризма	Поддържане на хижите и екопътеките на територията на общината.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Създаване на форми за сътрудничество между професионалната гимназия и местния туристически бизнес.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	2
	Предоставени терени за инвестиционни проекти.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Изградена нова паркова зона по поречието на р. Марица	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Изграден туристически етнографски комплекс	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Изграден туристически информационен център	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Създадено общинско предприятие за туризъм, култура, спорт и отдих	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Разработване на рекламни туристически материали.	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	500
Приоритет 4 Развитие на селско и горско стопанство	Създаден консултантски офис към Национална служба за съвети в земеделието	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	1
	Новосъздадени земеделски стопанства	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Новосъздадени животински стопанства	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	5
	Възстановени площи горски масив	Дка.	Община Долна баня	Ежегодно	
Приоритет 5 Развитие на хранително – вкусовата промишленост	Създадени микро – предприятия	Бр.	Община Долна баня	Ежегодно	4

Индикатори за резултат						
Стратегическа цел	**Индикатор**	**Мерна единица**	**Източник на информация**	**Период на отчитане**	**Базова стойност**	**Целева стойност**
Стратегическа цел 1 Подобряване състоянието на пътища, градска среда, комуникации и друга прилежаща инфраструктура	Ползватели на новоизградени, реконструирани или модернизирани общински пътища и улици.	Брой	Община Долна баня		0	6000
	Улици с подменен водопровод.	Брой	Община Долна баня	1 година	0	60
	Загуби на вода	%	Община Долна баня	1 година	0	20%
Стратегическа цел 2 Дейности в сферата на социални услуги, здравеопазване, култура и образование	Годишен брой на лицата, които използват общинските заведения за социални грижи.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	180
	Годишен брой на лицата възползващи се от социални услуги.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	187
	Годишен брой на децата, използващи подкрепа за грижи за деца.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	85
	Лица с достъп до здравни услуги.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	4800
	Годишен брой на лицата, които използват общинските здравни заведения.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	5000
	Годишен брой на децата, използващи общинската образователна инфраструктура.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	650
	Брой проведени културни мероприятия.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	25
Стратегическа цел 3 Опазване на околната среда	Жители, обслужвани от съоръжения за рециклиране на отпадъци.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	4800

(мерки за енергийна ефективност, опазване и облагородяване на публични пространства-паркове, площадки и градинки)	Жители, които имат достъп до създадени и /или благоустроени зелени и/или междублокови пространства.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	4800
	Общински сгради с подобрена енергийна ефективност.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	2
	Закрити нерегламентирани депа за битови отпадъци.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	1
Стратегическа цел 4 Развитие на разнообразен и конкурентоспособен туризъм, базиран на природни дадености и човешки потенциал; развитие на местната икономика	Туристи/посещения на населеното мяст.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	3000
	Работни места, създадени в подкрепяните структури.	Бр.	Община Долна баня	1 година	0	110